

MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA

EDUCAȚIA TEHNOLOGICĂ

**Curriculum
pentru învățămîntul gimnazial
(clasele V – IX)**

Chișinău, 2010

Aprobat:

- *la ședința Consiliului Național pentru Curriculum, proces verbal nr.10 din 21 aprilie 2010;*
- *prin ordinul Ministrului Educației nr. 245 din 27 aprilie 2010*

Echipele de lucru

Curriculumul modernizat (2010)

Rusu Antonina, cercetător științific, I. Ș. E., *coordonator*;
Secrieru-Harbusaru Parascovia, lector superior, UPS „I. Creangă”;
Tîrnău Anatol, cadru didactic, grad didactic superior;
Mocreac Magdalena, profesoară de educație tehnologică, grad didactic I.

Editia II (2006):

Rudic Gh., Secrieru P., Morei E., Rusu A., Stepan A., Comendant C., Lefter E., Onofriciuc N., Gore E., Savciuc N., Bucătaru I., Cibotaru–Gore D., Postolache E., Grate M., Eșanu A., Cașter L., Cojocar S., Vatavu A.

Editia I (2000):

Rudic Gh., Morei E., Secrieru P., Rusu A., Postolache E., Stepan A., Bucătaru P., Lefter E., Grate M., Popa T., Gore E., Onofriciuc N., Savciuc N., Cibotaru A.

Preliminarii

Există câteva definiții practice contemporane privind conceptul de curriculum.

După cum se constată, nu s-a putut ajunge la o definiție unanim-acceptată, dar o tendință dominantă în literatura pedagogică modernă este aceea de a conferi conceptului de curriculum o semnificație extensivă, care subsumează termenului toate componentele procesului de învățământ studiate de către didactică : finalitățile și obiectivele procesului de învățământ, conținuturile și metodologia de predare-învățare-evaluare, performanțele, normativitatea pedagogică etc.

Documentul de față reprezintă curriculumul modernizat al disciplinei educație tehnologică, elaborarea căruia a pornit de la următoarele premise:

- proiectarea conținuturilor învățării din perspectiva unor strategii centrate pe formarea de competențe și cunoștințe funcționale;
- coordonarea activităților printr-o mai adecvată relaționare competențe-conținuturi-timp-evaluare-reglare;
- coerența verticală și orizontală în cadrul curriculumului disciplinei;
- optimizarea curriculară și nu doar ameliorarea sau îmbunătățirea.

De asemenea, la elaborare s-a ținut cont de treptele curriculare ale învățământului primar și gimnazial.

Treapta primară are drept obiectiv major formarea competențelor de bază necesare dezvoltării personalității elevului și continuării studiilor.

Treapta gimnazială are drept obiectiv major orientarea școlară și profesională care vizează optimizarea propriilor opțiuni.

Procesul instructiv-educativ este structurat pe module autonome. Ele cuprind activități ce asigură achiziționarea unor cunoștințe funcționale și competențe din domeniul asigurării nevoilor fundamentale ale omului: alimentația, sănătatea, îmbrăcămintea, habitatul, cunoașterea, cultura, petrecerea timpului liber etc. Disciplina Educația tehnologică se studiază la treapta primară și la cea gimnazială.

Curriculumul disciplinei orientează elevii și profesorii spre formarea **competențelor educației tehnologice și a competențelor-cheie**, acestea cuprinzând competențele de bază ale disciplinei concretizate pentru fiecare modul și clasă, devenind competențe specifice, care, la rîndul lor, conțin subcompetențe.

Modulele prevăzute de curriculum formează competențele disciplinei în cadrul activităților de învățare. Profesorul/învățătorul, fiind managerul elevilor, stabilește ponderea activităților practice, experimentale etc.

Modulele pot fi studiate pe parcursul a 2 sau mai multe clase, la decizia profesorului, elevilor și părinților. Astfel orice modul studiat pe parcursul a 2 clase poate fi înlocuit în clasele superioare cu un alt modul.

La modulul „Arta culinară și sănătatea” se pune accent pe educația alimentației, axate pe: relația dintre alimentație și sănătate; prevenirea afecțiunilor legate de o alimentație incorectă; rolul și importanța unui regim alimentar echilibrat; existența factorilor care influențează obiceiurile noastre alimentare.

Activitățile de învățare trebuie să ofere: informații de bază despre alimentație; informații care reflectă alimentația națională; activități care învață cum trebuie alcătuite meniuri în funcție de vîrstă, activitate, sex, anotimp, conform nevoilor nutriționale și alimentației echilibrate; sarcini de învățare a normelor de igienă și protecție a muncii la utilizarea aparatelor, ustensilelor etc. în timpul preparării alimentelor și servirii a bucatelor.

Utilizarea curriculumului la nivelul de unitate școlară presupune alegerea modulelor în funcție de:

- baza materială a școlii și existența materiei prime;
- specificul localității;
- doleanțele elevilor;
- nivelul de pregătire a cadrelor didactice;

Numărul de ore pentru studierea modului selectat va fi stabilit de către cadrul didactic. Clasa poate fi divizată în două grupe.

Unitățile de conținut la „Educație tehnologică” în școală se elaborează de către profesor, ținînd cont de numărul total de ore prevăzute pentru această disciplină.

I. Concepția didactică a disciplinei

Educația tehnologică este o disciplină obligatorie și arie curriculară prevăzută de Curriculum Național care orientează elevii la integrarea lor în spațiul social-economic și istorico-cultural, folosind în scopul acesta strategii de formare cu caracter preponderent practic, stimulează gîndirea creativă, formează competențe necesare pentru viață.

Educația tehnologică reflectă unitatea lumii materiale și spirituale în procesul formării deprinderilor de a produce obiecte simple și utile în viața de zi cu zi, pune în valoare imaginația și gîndirea critică, sugerează elevilor multiple posibilități de integrare în diverse medii socio-culturale, formează personalități – promotori ai tradiției și culturii naționale.

Culturalizarea și pragmatizarea conținuturilor acestei discipline școlare contribuie la formarea abilităților și cunoștințelor funcționale privind necesitatea muncii pentru viață și conștientizarea ulterioară a alegerii viitoarei profesiei. Caracterul activităților educaționale, specifice disciplinei, conferă complexitate distinctivă acțiunilor care vor fi orientate la formarea unei personalități capabile de a se adapta la condiții de viață mereu în schimbare. O pondere deosebită capătă Educația tehnologică datorită raportării conținuturilor tematice la cerințele societății, exprimate prin nevoia personalității de a cunoaște diverse medii naturale, economice și culturale.

Educația tehnologică, avînd un caracter interdisciplinar, asigură potențialul productiv și creativ al elevilor prin valorificarea capacităților fiecăruia legate în mod firesc de mediu, de comunitate în contextul întregului arial cultural.

Educația tehnologică reprezintă o activitate de formare – dezvoltare a personalității umane, proiectată și realizată prin metodele științei aplicate în toate domeniile vieții sociale.

Principiile educației tehnologice afirmate la nivel de UNESCO vizează reconcilierea cunoașterii cu știința de acțiune” (UNESCO, 1983, p. 13-29):

- a) principiul complementarității, prin „alternanță și continuitate”, între formarea intelectuală și formarea practică a personalității umane;
- b) principiul integrării personalității umane în mediul social (economic, politic, cultural) prin acțiune;
- c) principiul echilibrului între acumularea cunoașterii teoretice și dezvoltarea experienței practice;
- d) principiul proiectării resurselor aplicative ale cunoașterii științifice la toate vârstele, nivelurile și formele de educație.

Procesul instructiv-educativ la „Educația tehnologică” este organizat în baza principiilor specifice acestei discipline și condițiilor realității din școală. Acestea sînt:

- Studierea educației tehnologice pe baza abordării modulare.
- Asigurarea orientării școlare, profesionale și sociale.
- Păstrarea, conservarea și valorificarea tradiției naționale prin cercetarea și însușirea meșteșugurilor popular-artistice de către elevi, viitori promotori ai culturii naționale.
- Asigurarea formării atitudinii pozitive față de activitățile umane fundamentale – învățarea, munca și creația concepute în interdependența funcțiilor sociale: didactică productivă, inovatoare.
- Includerea elevilor într-un ciclu cu finalitate: analizare – proiectare – realizare – evaluare.
- Asigurarea interacțiunii procesului educațional cu factorii externi din mediul social, economic și cultural.

Termenul *competență* nu este înțeles univoc de către cei implicați în educație, cel mai des fiind confundat cu capacitățile.

Competențele se formează în timp și sînt achiziții și abilități rezultate din procesul de învățare și încorporează cunoștințe, capacități, atitudini, care pot fi probate în practică.

Competențele se formează prin experiențe complexe, cu caracter interdisciplinar. Valorificarea lor în viață presupune o abordare în viziune integralistă, care să permită dobîndirea capacităților de aplicare în viață a cunoștințelor (dovadă că știe să facă) și formarea competențelor sociale (dovadă că știe să fie)

Competența de bază a disciplinei Educație tehnologică: „A utiliza un demers tehnologic” – trebuie concretizată pentru fiecare domeniu (în cadrul modulului studiat și pentru fiecare treaptă) și nivel de dezvoltare.

Din competența de bază se deduc patru *competențe-sinteză* ale disciplinei, care, la rîndul lor, vor fi precizate în cadrul modulului studiat și în funcție de treapta de școlaritate, prin performanța elevului.

Competența școlară este un ansamblu / sistem integrat de cunoștințe, capacități, deprinderi și atitudini dobândite prin învățare și mobilizate în contexte specifice de realizare, adaptate vârstei și nivelului cognitiv al elevului, în vederea realizării unor probleme cu care acesta se poate confrunta în viața reală.

Structura modulară asigură flexibilitate, dinamică, abordare diferențiată în timp a modulelor și totodată permite a lua în considerație interesele elevilor și specificul localității, ceea ce oferă un grad înalt de responsabilitate și autonomie instituțiilor de învățământ în selectarea conținuturilor de instruire.

Curriculumul prevede următoarele module:

Treapa gimnazială

1. Arta culinară și sănătatea cl. V-IX
2. Arta acului (Cusutul și brodatul tradițional)..... cl. V-IX
3. Tehnologia prelucrării lemnului..... cl. V-IX
4. Împletitul din fibre vegetalecl. V-IX
5. Croșetarea cl. V-IX
6. Tricotarea cl. V-VII
7. Arta ceramicii (Olăritul tradițional)cl. VI-IX
8. Tehnologia prelucrării metalului cl. VII-IX
9. Sărbători calendaristice cl. V-VIII
10. Arta covorului moldovenesc cl. VII-IX
11. Design vestimentar cl. VII-IX
12. Electrotehnica cl. VIII-IX
13. Activități agricole cl. V-IX
14. Spații verzi cl. V-IX
15. Automobilul cl. VIII-IX
16. Mașini agricole cl. VIII
17. Tractorul cl. IX
18. Limbaj grafic cl. VIII-IX
19. Domenii profesionale cl. IX

II. Competențe-cheie / transversale

Sistemul de competențe-cheie/transversale stabilit pentru învățământul din Republica Moldova a fost definit pe baza recomandărilor Comisiei Europene și se conformează profilului pe care îl studiază absolventul.

- 385875968.Competențe de învățare /de a învăța să înveți;
- 385875969.Competențe de comunicare în limba maternă / limba de stat;
- 385875970.Competențe de comunicare într-o limbă străină;
- 385875971.Competențe acțional-strategice;
- 385875972.Competențe de autocunoaștere și autorealizare;
- 385875973.Competențe interpersonale, civice, morale;

- 385875974.Competențe de bază în matematică, științe și tehnologie;
385875975.Competențe digitale, în domeniul tehnologiilor informaționale și comunicaționale (TIC);
385875976.Competențe culturale, interculturale (de a recepta și a crea valori);
385875977.Competențe antreprenoriale

III. Competențele transdisciplinare pe trepte de învățământ (gimnazial)

Competențe de învățare/de a învăța să înveți

- Competența de planificare și organizare a propriei învățări atât individual, cât și în grup.

Competențe de comunicare în limba maternă/limba de stat

- Competența de realizare a unor contacte comunicative constructive în limba maternă/de stat atât pe cale orală, cât și în scris.
- Competența de utilizare adecvată în limba maternă/de stat a terminologiei specifice disciplinelor de învățământ studiate la treapta gimnazială.

Competențe de comunicare într-o limbă străină

- Competențe de a comunica într-o limbă străină în situații cunoscute, modulate.

Competențe de bază în matematică, științe și tehnologie

- Competențe de a dobîndi și a aplica cunoștințe de bază din domeniul Matematică, Științe și Tehnologii în rezolvarea unor probleme și situații din cotidian.

Competențe acțional-strategice

- Competențe de a identifica probleme acțional-strategice și a propune soluții de rezolvare.
- Competențe de a-și planifica activitatea, de a prognoza rezultatele așteptate.
- Competențe de a elabora strategii de activitate în grup.

Competențe digitale, în domeniul tehnologiilor informaționale și comunicaționale (TIC)

- Competențe de utilizare în situații reale a instrumentelor cu funcție digitală (telefonul, teleghidul, calculatorul electronic etc.).
- Competențe de a crea documente și a utiliza serviciile electronice de bază (e-guvernare, e-business, e-educație, e-sănătate, e-cultură), în comunicare și dobîndirea informațiilor, inclusiv prin rețeaua Internet.

Competențe interpersonale, civice, morale

- Competențe de a lucra în echipă, de a preveni și rezolva situațiile de conflict.
- Competențe de a accepta și a respecta valorile fundamentale ale democrației, ale practicilor democratice și drepturilor omului.
- Competențe de a se comporta în situații cotidiene în baza normelor și valorilor moral-spirituale.

Competențe de autocunoaștere și autorealizare

- Competențe de a se autoaprecia adecvat și a-și valorifica potențialul pentru dezvoltarea personală și autorealizare.
- Competențe de a alege modul sănătos de viață.
- Competențe de a se adapta la condiții noi.

Competențe culturale, interculturale (de a recepta și de a crea valori)

- Competențe de receptare a culturii naționale și a culturilor europene.
- Competențe de a aprecia diversitatea culturală a lumii și de a fi tolerant față de valorile culturale ale altor etnii.

Competențe antreprenoriale

- Competența de a se orienta în domeniile profesionale din economie și viața socială în vederea selectării viitoarei profesii.
- Competențe de utilizare a regulilor de elaborare a unor proiecte de cercetare și dezvoltare simple în domeniul antreprenorial.

IV. Competențe specifice ale disciplinei Educație tehnologică

1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui obiect, care să răspundă unei trebuințe; prezentarea acestui proiect;
2. Conceperea și organizarea mijloacelor de confecționare a unui obiect conform proiectului elaborat;
3. Realizarea obiectului conform proiectului elaborat, respectând regulamentul tehnologic;
4. Evaluarea lucrării realizate, memorizarea etapelor procesului tehnologic;

V. Repartizarea temelor pe clase și pe unități de timp

Treapta gimnazială

Clasa	Module	Nr. de ore
Clasa V	1. Arta culinară și sănătatea 2. Arta acului (Cusutul și brodatul tradițional) 3. Tehnologia prelucrării lemnului 4. Croșetarea 5. Împletitul din fibre vegetale 6. Sărbători calendaristice 7. Tricotarea 8. Activități agricole 9. Spații verzi	32 (64)

<p align="center">Clasa VI</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arta culinară și sănătatea 2. Arta acului (Cusutul și brodatul tradițional) 3. Prelucrarea artistică a lemnului 4. Croșetarea 5. Împletitul din fibre vegetale 6. Sărbători calendaristice 7. Tricotarea 8. Activități agricole 9. Arta ceramicii 10. Spații verzi 	<p align="center">32 (64)</p>
<p align="center">Clasa VII</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arta culinară și sănătatea 2. Arta acului (Cusutul și brodatul tradițional) 3. Tehnologia prelucrării lemnului 4. Croșetarea 5. Împletitul din fibre vegetale 6. Sărbători calendaristice 7. Tehnologia prelucrării metalului 8. Arta ceramicii (Olăritul tradițional) 9. Arta covorului moldovenesc 10. Design vestimentar 11. Tricotarea 12. Activități agricole 13. Spații verzi 	<p align="center">32 (64)</p>
<p align="center">Clasa VIII</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arta culinară și sănătatea 2. Arta acului (Cusutul și brodatul tradițional) 3. Tehnologia prelucrării lemnului 4. Croșetarea 5. Împletitul din fibre vegetale 6. Tehnologia prelucrării metalului 7. Electrotehnica 8. Arta ceramicii (Olăritul tradițional) 9. Tehnologia prelucrării metalului 10. Sărbători calendaristice 11. Design vestimentar 12. Arta covorului moldovenesc 13. Automobilul 14. Limbaj grafic 15. Activități agricole 16. Spații verzi 17. Mașini agricole 	<p align="center">32 (64)</p>

Clasa IX	1. Arta culinară și sănătatea 2. Arta acului (Cusutul și brodatul tradițional) 3. Tehnologia prelucrării lemnului 4. Croșetarea 5. Împletitul din fibre vegetale 6. Tehnologia prelucrării metalului 7. Arta ceramicii 8. Automobilul 9. Domenii profesionale 10. Design vestimentar 11. Arta covorului moldovenesc 12. Limbaj grafic 13. Activități agricole 14. Spații verzi 15. Tractorul 16. Electrotehnica	32 (64)
-----------------	--	---------

VI. Subcompetențe, conținuturi, activitățile de învățare și evaluare (recomandate)

Modulul „Arta culinară și sănătatea”

CLASA a V-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a V-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de preparare a unor mâncăruri specifice alimentației zilnice, care să corespundă unei alimentații echilibrate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - alcătuirea meniurilor corespunzător unei alimentații echilibrate; - descrierea condițiilor de păstrare adecvată a produselor alimentare ușor alterabile și factorii ce pot provoca intoxicații alimentare; - evaluarea alimentelor după aspect, miros, pipăit, valoare nutritivă. 	<p>1. Noțiuni despre o bună bucătărie și o alimentație echilibrată:</p> <ul style="list-style-type: none"> - componența nutritivă a alimentelor și rolul lor în sănătatea omului. <p>2. Normele de igienă și protecție a muncii în bucătărie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - igiena personală; - norme de igienă și protecție a muncii la utilizarea dispozitivelor, aparatelor de încălzit etc. ; - prevenirea contaminării alimentelor în fazele tehnologice. 	<ul style="list-style-type: none"> - Discuții dirijate privind alimentația echilibrată, regimul alimentar și legătura acestora cu sănătatea omului; - exerciții de alcătuire a meniului pentru dejun, prânz, cină, corespunzător principiului alimentației echilibrate; - autoevaluarea elevilor în baza chestionarelor privind respectarea regimului alimentar; - evaluarea meniurilor întocmite de elevi corespunzător alimentației echilibrate; - exerciții de elaborare a proiectelor de pregătire a unor bucate, mâncăruri simple ce țin de alimentația zilnică, dacă corespund alimentației echilibrate;

<p>2. Stabilirea și organizarea unor mijloace de preparare a unor mâncăruri simple.</p> <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea corectă a ustensilor, tacîmurilor, aparatelor, dispozitivelor etc., respectarea normelor de igienă și protecție a muncii; - respectarea regulamentelor și tehnologiilor culinare conform proiectului; - îngrijirea și menținerea în condiții adecvate a ustensilelor, vaselor, tacîmurilor. <p>*3. Prepararea mâncărilor preconizate și aranjarea pe platouri.</p> <ul style="list-style-type: none"> - servirea corectă, a bucatelor, băuturilor la masă. <p>4. Evaluarea unor produse culinare: aspectul estetic, valoarea nutritivă, gustul, mirosul etc.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea aspectului, gustului, mirosului, unor mâncăruri simple propuse elevilor, valoarea lor nutritivă; - descrierea etapelor tehnologice de preparare a unor bucate. 	<p>3. Alimentația echilibrată și sănătatea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rolul și funcțiile componentelor alimentare în organism; - nevoia de calorii a organismului; - alcătuirea meniului; - prevenirea intoxicațiilor alimentare. <p>*4. Pregătirea culinară a produselor alimentare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prelucrarea primară (selectarea, sortarea, spălarea, curățarea etc.); - prelucrarea termică; - prelucrarea și înfrumusețarea bucatelor din legume fierte, crude, ouă etc. <p>Aranjarea și servirea mesei.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - discuții dirijate privind cauzele apariției unor boli provocate de alimentația incorectă; - exerciții de respectare a normelor igienice și protecție a muncii la prepararea și consumarea alimentelor; - exerciții de verificare a calității produselor alimentare (ouă, lactate) după aspect, miros, greutate, gust etc. <p>*- lucrări practice</p> <p>*Prepararea unor mâncăruri și băuturi: omletă, minciunile, tartine, salată de legume; compot din fructe uscate sau proaspete, ceai etc. ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - activități de aranjare și servirea a mesei: aranjarea spațiului și a mesei; înfrumusețarea bucatelor; - pregătirea locurilor pentru meseni cu veselă, tacîmuri etc.; - discuții dirijate privind evaluarea produselor alimentare servite la masă: aspectul, calitatea nutritivă; gustul, mirosul etc.
--	---	--

* activități ce pot fi desfășurate în condiții adecvate

Modulul „Arta culinară și sănătatea”

CLASA a VI-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VI-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de preparare a unor mâncăruri ce conțin alimente din diverse grupe de alimente.</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea diverselor preparate după conținutul nutritiv și după grupurile de alimente pe care le conțin; 	<p>1. Noțiuni despre o bună bucătărie și o alimentație echilibrată:</p> <ul style="list-style-type: none"> - conținutul nutritiv al alimentelor din 5 grupe de alimente; - grupe de alimente: cereale și produse cerealiere; legume și fructe; lactate și produse din lapte; carne și pește, produse din acestea; fasole, mază etc. 	<ul style="list-style-type: none"> - Discuții dirijate privind clasificarea alimentelor în grupuri de alimente; - exerciții de calculare a caloriilor necesare pentru fiecare elev, conform principiilor alimentației echilibrate (includearea în alimentație a produselor din diverse grupe de alimente), activității, anotimpului, vârstei, genului etc.;

<p>- alcătuirea meniului pentru o zi, conform nevoii de calorii, folosind alimente din cele 5 grupe;</p> <p>- prezentarea proiectului elaborat.</p> <p>2. Stabilirea și organizarea unor mijloace privind prepararea mâncărilor preconizate:</p> <p>- respectarea normelor de igienă și protecție a muncii în timpul activităților de preparare;</p> <p>- respectarea tehnologiilor culinare proiectate;</p> <p>- menținerea în ordine și curățenie a ustensilelor, tacămurilor, încăperii etc.</p> <p>*3. Prepararea și înfrumusețarea produselor culinare; îndeplinirea activităților în cadrul grupului;</p> <p>- aranjarea și servirea corectă a bucatelor la masă.</p> <p>4. Evaluarea produselor culinare: valoarea nutritivă, gustul, mirosul, aspectul estetic.</p> <p>- comentarea calității și aspectul bucatelor preparate;</p> <p>- explicarea, comentarea tehnologiilor de preparare utilizate.</p>	<p>2. Alimentația echilibrată și sănătatea:</p> <p>- rolul și funcțiile componentelor alimentare în organism;</p> <p>- valoarea nutritivă a produselor alimentare;</p> <p>- meniul alimentației echilibrate;</p> <p>- prevenirea intoxicațiilor alimentare.</p> <p>3. Normele de igienă și protecție a muncii:</p> <p>- prevenirea contaminărilor alimentare în etapele de preparare (igiena personală; curățenia și ordinea din bucătărie; condiții de păstrare și prelucrare a produselor etc.)</p> <p>*4. Prepararea culinară a produselor alimentare</p> <p>- tehnologii și metode de prelucrare;</p> <p>- aranjarea mesei, înfrumusețarea.</p> <p>*5. Întreținerea ordinii și curățeniei.</p>	<p>- autoevaluarea stării de sănătate, a greutateii corporale și concluzii privind modul de alimentație;</p> <p>- evaluarea meniurilor întocmite de elevi, conform alimentației echilibrate;</p> <p>- discuții dirijate privind cauzele apariției unor boli, a unor cazuri de intoxicație alimentară;</p> <p>- evaluarea elevilor privind respectarea normelor de igienă și protecție a muncii în timpul consumului alimentelor și al preparării produselor;</p> <p>- experiență de verificare a calității produselor alimentare după prospețime, aspect, stare etc.;</p> <p>- discuții dirijate privind rolul dietei în anumite afecțiuni;</p> <p>- activități de efectuare a ordinii și curățeniei la masa de lucru, în încăpere;</p> <p>- * lucrări practice: prepararea unor mâncăruri din bucătăria tradițională: mămăliguță cu brânză și topitură, mujdei, pui la ceaun etc. (la preferința elevilor și a profesorului);</p> <p>- activități practice de aranjare și servire a mesei;</p> <p>- discuții dirijate privind evaluarea produselor culinare și aspectul; calitatea nutritivă.</p>
--	---	---

* activități ce pot fi desfășurate în condiții adecvate

Modulul „Arta culinară și sănătatea”

CLASA a VII-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VII-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de preparare a unor mâncăruri ce pot fi consumate la prînz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - alcătuirea meniului pentru prînz, conform nevoii de calorii pentru un adolescent; - descrierea rețetelor de preparare a mâncărilor proiectate pentru prînz. <p>2. Selectarea alimentelor, veselei, ustensilelor, condimentelor necesare pentru prepararea mâncărilor preconizate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - menținerea în ordine și curățenie a ustensilelor, vaselor, tacîmurilor etc.; <p>*3. Executarea activității în grup la prepararea mâncărilor pentru prînz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - respectarea normelor de igienă și securitate a muncii în timpul activităților de preparare; - aranjarea și servirea corectă a bucatelor la masă. <p>4. Evaluarea produselor culinare: valoarea nutritivă, gustul, mirosul, aspectul estetic.</p> <ul style="list-style-type: none"> - descrierea tehnologiilor culinare, utilizate la prepararea mâncărilor pentru consum la prînz. 	<p>1. Alimentația echilibrată și sănătatea</p> <ul style="list-style-type: none"> - rolul substanțelor nutritive în organismul omului; - alimentația în funcție de vîrstă, sex, anotimp, activitate etc.; - regim alimentar. <p>2. Condiții de păstrare a produselor alimentare pe anumite perioade de timp:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în stare proaspătă; - conservate prin diverse metode; - verificarea calității alimentelor. <p>3. Normele igienice și de protecție a muncii în timpul preparării și servirii produselor culinare.</p> <p>4. Întreținerea ordinii și curățeniei în încăpere, pe masa de lucru.</p> <p>*5. Prelucrarea culinară a produselor alimentare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tehnologia preparării mâncărilor pentru prînz; - aranjarea mesei, servirea bucatelor. 	<ul style="list-style-type: none"> - Discuții dirijate privind funcțiile nutritive (refacerea și energia) ale diverselor componente alimentare în organismul omului; - exerciții de alcătuire a meniului pentru prînz, utilizînd principii și regulamentele alimentației echilibrate; - autoevaluarea stării de sănătate: greutatea corpului să corespundă parametrilor normali; - autoevaluarea modului de alimentație: ce și cît mîncă fiecare pe parcursul zilei, ce obiceiuri alimentare are și ce crede că dăunează sănătății etc.; concluziile adoptate; - discuții dirijate privind cauzele apariției unor afecțiuni provocate de insuficiența sau surplusul unor substanțe nutritive din rația alimentației; - exerciții de stabilire a metodelor de păstrare a vitaminelor și sărurilor minerale în produsele culinare; - activități de respectare a normelor de igienă și protecție a muncii în timpul preparării și consumării alimentelor; - experiență de evaluare a produselor alimentare: calitatea nutritivă, prospețimea, utilizînd diverse metode; - activități de efectuare a ordinii și curățeniei la masa de lucru și în încăpere; - * lucrări practice: prepararea unor mâncăruri (la preferință): supă din legume și zarzavat / ciorbă / rasol / friptură cu garnitură, pilaf, compot sau suc, fructe proaspete etc.; - activități practice de aranjare și servirea a mesei; - exerciții de evaluare a produselor culinare: valoarea nutritivă, gustul, mirosul, aspectul.

*activități ce pot fi desfășurate în condiții adecvate

Modulul „Arta culinară sănătatea”

CLASA a VIII-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VIII-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de preparare a unor mâncăruri ce pot fi consumate la dejun, cină.</p> <ul style="list-style-type: none"> - alcătuirea unui meniu pentru dejun, cină, care să corespundă alimentației echilibrate; - descrierea rețetelor culinare de preparare a mâncărilor preconizate; <p>2. Selectarea alimentelor, vasele, ustensilelor, condimentelor necesare pentru prepararea mâncărilor preconizate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea calității și cantității alimentelor selectate după aspect, prospețime, miros etc.; - amenajarea mesei de lucru adecvat operațiilor tehnologice preconizate. <p>*3. Executarea activităților în cadrul grupului la prepararea mâncărilor ce pot fi consumate la dejun, cină.</p> <ul style="list-style-type: none"> - respectarea normelor de igienă și securitate a muncii în timpul preparării bucatelor; - aranjarea și servirea corectă a bucatelor la masă. <p>4. Evaluarea produselor culinare: aspectul estetic, valoarea nutritivă, gustul, mirosul etc.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - descrierea tehnologiilor culinare, utilizate la prepararea mâncărilor. 	<p>1. Alimentația echilibrată și sănătatea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alimentația în funcție de vîrstă, sex, anotimp, activitate etc. ; - principii și reguli de alcătuire și evaluare a meniurilor; - rolul dietei în ameliorarea afecțiunilor, prevenirea acestora. <p>2. Metode și tehnologii de păstrare a alimentelor în bună stare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - calitatea alimentelor și valoarea nutritivă a acestora. <p>3. Norme de igienă și protecție a muncii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în fazele prelucrării culinare; - la utilizarea aparatelor, ustensilelor; - întreținerea curățeniei. <p>4. Prevenirea unor afecțiuni, boli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lipsa sau surplusul unor substanțe nutritive de importanță vitală pentru copii. <p>*5. Prelucrarea culinară a produselor alimentare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tehnologia preparării budincilor; - băuturi calde. 	<p>Discuții dirijate privind principiile de alcătuire a meniului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de întocmire a unui meniu conform regulamentului consumului alimentar; - exerciții de scriere a rețetelor culinare de preparare a bucatelor pentru dejun, prînz, - discuții dirijate privind cauzele apariției unor afecțiuni provocate din cauza nerespectării regimului și a alimentației echilibrate; - discuții dirijate privind respectarea dietelor pe o anumită perioadă de timp în scopul ameliorării diverselor afecțiuni; - autoevaluarea stării de sănătate, a greutății corpului și a propriului regim alimentar; - discuții dirijate privind luarea unor decizii despre corectarea unor obiceiuri alimentare ce dăunează propriei sănătăți; - exerciții de evaluare și selectare a alimentelor necesare preparării mâncărilor pentru dejun, cină; - activități de efectuare a ordinii și curățeniei; de spălare a vaselor, tacîmurilor, ustensilelor; - activități practice de utilizare și îngrijire adecvată a aparatelor, dispozitivelor, vaselor etc.; <p>*Lucrări practice: (la preferință) prepararea mâncărilor pentru dejun, cină: budincă din orez cu mere, din paste făinoase cu brînză de vaci și cu ouă; colțunași cu brînză de vaci sau cu cartofi etc.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - activități practice de aranjare și servire a mesei; - exerciții de evaluare a produselor culinare pentru dejun, cină; - comentarii privind tehnologiile culinare utilizate.

* activități ce pot fi desfășurate în condiții adecvate

Modulul „Arta culinară și sănătatea”

CLASA a IX-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a IX-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de preparare a unor mâncăruri tradiționale ce se servesc în cadrul unor sărbători calendaristice.</p> <ul style="list-style-type: none"> - întocmirea rețetei culinare de preparare a unor mâncăruri tradiționale (colivă, sarmale, pască, cozonac etc.); - stabilirea calității și cantității necesare de alimente și condimente, de vase etc. pentru prepararea bucatelor de sărbătoare. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor necesare: alimente, vase, ustensile pentru prepararea bucatelor preconizate (la alegere);</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea calității și cantității alimentelor pregătite pentru prepararea bucatelor preconizate; - amenajarea mesei de lucru adecvat procesului tehnologic. <p>*3. Executarea activităților ce-i revin grupului la prepararea bucatelor conform proiectului.</p> <ul style="list-style-type: none"> - respectarea normelor de igienă și protecție a muncii în timpul lucrului; - aranjarea și servirea corectă a bucatelor la masă. 	<p>1. Alimentația echilibrată și mâncărurile de sărbători:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mâncăruri tradiționale (colivă, sarmale, cozonac etc.); - alimentația oamenilor înainte de sărbători, în timpul sărbătorilor și starea de sănătate (cum ne simțim); - prevenirea unor afecțiuni. <p>2. Metode și tehnologii de păstrare a alimentelor în bună stare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - calitatea alimentelor și valoarea nutritivă a acestora; - influența tehnologiilor culinare asupra produselor. <p>3. Normele de igienă și protecție a muncii în bucătărie.</p> <p>*4. Prelucrarea culinară a produselor alimentare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prelucrarea primară a alimentelor; - modelarea, compoziția etc.; - prelucrarea termică; - înfrumusețarea și aranjarea. <p>5. Întreținerea ordinii și curățeniei în încăpere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mobilierul, aparatele; - vasele, ustensilele, tacâmurile; - fețele de masă, șervețelele etc. - activități practice de confecționare a lucrărilor conform proiectelor; - croirea drept pe fir a pânzei; extragerea firelor de jur împrejur, lăsând 2,5 cm de la margine; îndoirea și însăilarea marginilor; - executarea găurelelor la tivirea milieului; 	<p>Discuții dirijate privind mâncărurile tradiționale ce se pregătesc pentru sărbătorile calendaristice: Crăciunul, Anul Nou, Paște etc. : colivă, sarmale, pască, cozonac, răcitură etc.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de scriere a rețetelor culinare ale unor mâncăruri tradiționale de sărbători; - discuții dirijate de evaluare și stabilire a calității și a substanțelor nutritive pe care le conțin mâncărurile pentru masa de sărbătoare; - discuții dirijate despre perioadele de post dinaintea sărbătorilor: Crăciunul, Paștele etc.; - semnificația acestor posturi și valoarea lor pentru sănătatea oamenilor; - conversații privind protejarea sănătății (autoevaluarea și verificarea) în timp de post, de sărbători și după; - activități practice de evaluare și selectare a alimentelor pentru prepararea unor mâncăruri (la preferință): - * activități practice de selectare a vaselor, ustensilelor necesare pentru prepararea mâncării preferate: oală de lut pentru sarmale sau pentru fierberea grîului, forme pentru pască, tave pentru cozonac etc.; - activități practice: prelucrarea primară a alimentelor: sortarea, spălarea, curățarea, tăierea, mărunțirea etc.;

<p>4. Evaluarea produselor culinare conform rețetei, după aspect, calitate, miros, gust etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea tehnologiilor culinare utilizate la prepararea mîncărilor de sărbători. 	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de calculare a locului de amplasare a decorului pe fundalul milieului, astfel încît compoziția decorativă să fie simetric amplasată, la colțurile și la laturile milieului. - corectarea lacunelor depistate în timpul lucrului; - exerciții de evaluare a lucrărilor elevilor. 	<ul style="list-style-type: none"> - activități de formare a compozițiilor, amestecarea alimentelor pregătite; modelarea, aranjarea în vase etc.; - prepararea termică, aranjarea bucatelor etc.; - discuții dirijate privind evaluarea bucatelor preparate de elevi.
---	---	--

* activități ce pot fi desfășurate în condiții adecvate

Modulul „Arta acului”(Cusutul și brodatul tradițional)

CLASA a V-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a V-a elevul va fi competent în:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui milieului sau drum cu decor brodat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - descrierea aspectului tradițional al unor articole de port popular; - prezentarea schiței grafice a unui milieului sau drum de formă dreptunghiulară; - prezentarea elementelor, fragmentelor compoziției decorative a milieului imaginat. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de confecționare a milieului proiectat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea pînzei de forma și dimensiunea milieului, fire colorate pentru compoziția decorativă, ace, foarfece, gherghef etc. ; - păstrarea în ordine și curățenie materialele și ustensilele selectate (adecvat în trusă). 	<p>1. Articole de port popular și obiecte de uz casnic și ritual decorate cu broderii (cămăși, ștergare, năfrâmițe, milieuri/ drumuri etc.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - aspectul tradițional al portului popular din R. Moldova; - caracteristici esențiale. <p>2. Ornamentica și cromatica tradițională:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elemente decorative; - motive populare („coarnele berbecului”, „călița ocilită”), geometrice (unghi, romb etc.); - culori de bază (roșu, negru, alb); - culori complimentare (albastru, galben, verde, liliachiu etc.). <p>3. Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pînză de bumbac, in, cîneapă etc. ; - fire colorate „muline”; - ace, foarfece mari și mici; - gherghef, panglică centimetrică etc. ; 	<p>Discuții dirijate privind istoricul meșteșugului și artei acului;</p> <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de studiere și analiză a articolelor tradiționale decorate cu broderii: funcțiile utilitare; aspectul estetic, compoziția decorativă etc.; - activități practice individuale de reprezentare grafică a unui milieului sau a unui drum de formă dreptunghiulară; - exerciții de reprezentare pe hîrtia cu liniatura în pătrățele a unor fragmente decorative - utilizată la decorarea unui milieului (motiv popular amplasat de jur- împrejurul laturilor milieului); - exerciții de prezentare a proiectelor elevilor; - discuții dirijate privind proprietățile materialelor și ale ustensilelor utilizate la confecționarea milieului decorate cu broderii;

<p>3. Confecționarea milieului cu decor brodat conform proiectului.</p> <ul style="list-style-type: none"> - amplasarea simetrică, corecția a decorului pe fundalul milieului de formă dreptunghiulară; - executarea broderiilor, urmărind modelul decorului: formarea colțurilor simetrice; - aducerea lucrării la bun sfârșit. <p>4. Evaluarea întregului proces de confecționare a milieului cu decor brodat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea calității lucrului, aspectului estetic și motivelor populare utilizate în compoziția decorativă; - memorizarea etapelor cronologice de confecționare. 	<p>4. Normele de igienă și securitate a muncii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - igiena personală; - păstrarea și utilizarea adecvată a materialelor și ustensilelor; <p>5. Tehnici de cusut și brodat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - punctul înaintea acului; - înșăilătura, găurele simple, *duble; - puncte țighele, cruciulița, *lănțișor; <p>(A utiliza doar punctele ce armonizează cu decorul ales)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de selectare și evaluare a calității pânzei (grosimea, textura, aspectul etc.) conform cerințelor; ustensilelor (acele, gherghelul) adecvat materialelor selectate;
---	--	---

* la decizia profesorului

Modulul „Arta acului” (Cusutul și brodatul tradițional)

CLASA a VI-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VI-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unei năfrâmițe de ritual cu motive populare simbolice.</p> <ul style="list-style-type: none"> - argumentarea necesității valorificării și păstrării meșteșugului și artei acului pentru integrarea culturală în marea familie europeană; - argumentarea valorii artistice a portului popular; - descrierea unui obicei, unde este utilizată năfrâmița de ritual; - prezentarea schiței grafice a năfrâmiței de ritual (să indice dimensiunea, forma, amplasarea decorului); 	<p>1. Articole de port popular, de uz casnic și ritual:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aspectul tradițional al costumului femeiesc și al celui bărbătesc; - năfrâmițe de ritual; - cadrul obiceiului de utilizare a năfrâmițelor de ritual; <p>2. Ornamentica și croamica tradițională:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motive populare simbolice utilizate adecvat obiceiului; <p>3. Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pânză de bumbac, in, cânepă; 	<p>Discuții dirijate privind importanța valorificării și păstrării înțelepciunilor culturale de confecționare a obiectelor tradiționale de ritual;</p> <ul style="list-style-type: none"> - discuții dirijate privind bogăția simbolicii etno-culturale ce poate fi descifrată în ornamentica națională; - exerciții de argumentare privind prezentarea portului popular autentic; - exerciții de descriere a desfășurării unui obicei din cadrul unor serbări etnoculturale (obicei autentic); - exerciții de selectare și reprezentare a unor motive populare pentru decorarea năfrâmițelor de ritual;

<ul style="list-style-type: none"> - prezentarea motivelor populare pentru decorarea năfrâmiței; 2. Conceperea și organizarea mijloacelor de confecționare a năfrâmiței de ritual. - selectarea pânzei și firelor colorate necesare: ace, foarfece, gherghief, etc. utilizate la confecționare; - păstrarea în condiții adecvate a materialelor și ustensilelor necesare, conform normelor de igienă și protecție a muncii; 3. Confecționarea năfrâmiței de ritual cu decor brodat conform proiectului. - croirea și tivirea marginilor năfrâmiței; - amplasarea estetică a decorului pe fundalul năfrâmiței de ritual; - executarea decorului, urmărind modelul selectat, cu ajutorul punctelor de cusut cerute de model; 4. Evaluarea năfrâmiței de ritual în aspect tehnologic estetic și funcțional; - comentarea etapelor de confecționare a năfrâmiței, utilizând terminologia specifică. 	<ul style="list-style-type: none"> - fire colorate „muline”; ață, mărgeluțe; - ace, foarfece, gherghief etc. 4. Normele de igienă și protecție a muncii. 5. Tehnici de cusut și brodat: - însăilătura; găurele duble, zigzag; - punctul cruciuliță; - punctul oblic; - punctul tighel, ocol; - punctul neted de fire numărate etc. ; - punctul rămurică, etc. <p>(A utiliza doar punctele ce armonizează cu decorul ales).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de prezentare și evaluare a proiectelor; - discuții dirijate privind selectarea materialelor și ustensilelor necesare confecționării năfrâmiței de ritual; - exerciții de evaluare și selectare a materialelor și ustensilelor necesare pentru activitățile practice; - exerciții de respectare a normelor de igienă și protecție a muncii în timpul păstrării și utilizării materialelor și ustensilelor; - evaluarea activităților privind selectarea și păstrarea materialelor și ustensilelor conform cerințelor; - activități de confecționare a năfrâmiței de ritual; - croirea, tivirea marginilor; - calcularea amplasării decorului pe fundalul năfrâmiței; - executarea compoziției decorative pe fundalul năfrâmiței; - evaluarea lucrărilor elevilor: aspectul estetic, calitatea executării broderiilor; - exerciții de autoevaluare și comentarea etapelor tehnologice de confecționare a năfrâmiței de ritual
---	--	--

Modulul „Arta acului”(Cusutul și brodatul tradițional)

CLASA a VII-a – a VIII-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VIII-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui articol de port popular (ie /cămașă).</p> <p>- argumentarea valorificării și promovării articolelor de port popular în scopul integrării etnoculturale;</p>	<p>1. Articole de port popular:</p> <ul style="list-style-type: none"> - costumul tradițional femeiesc; - costumul tradițional bărbătesc; tipurile de costume din cele patru zone etnografice ale R. Moldova. 	<p>Discuții dirijate privind tipurile de costume tradiționale;</p> <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de reprezentare grafică a cămășii tradiționale femeiești încrețite la gât (ie) sau a cămășii tradiționale bărbătești (tip tunică);

<ul style="list-style-type: none"> - prezentarea schiței grafice a croiului unei ii sau al unei cămăși bărbătești; - prezențarea pe hîrtia cu liniatura în pătrățele a unor fragmente de ornament simplu pentru broderia mîinecilor iei (altiță, încreț, rîuri) sau pentru broderia cămășii bărbătești (la umăr, la guler, la manșete); <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de confecționare a unui articol de port popular:</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea pînzei de bumbac subțire cu firele ușor vizibile și textura regulată, fire colorate muline, ustensile (ace, foarfece etc.); - respectarea normelor de igienă și securitate a muncii la păstrarea și utilizarea materialelor și a ustensilelor. <p>3. Confecționarea unui articol de port popular (ie sau cămașă bărbătească) în miniatură;</p> <ul style="list-style-type: none"> - croirea drept pe fir a detaliilor pentru un articol: executarea etapelor tehnologice conform regulamentului de confecționare: tivirea detaliilor cu ajutorul găurelelor simple, executarea broderiilor pe fundalul detaliilor; unirea detaliilor cu ajutorul cheiței de unit; finisarea articolului la gît. <p>4. Evaluarea articolului confecționat (al unui coleg și reciproc) în aspect tehnologic, estetic și funcțional.</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea etapelor tehnologice privind confecționarea unui articol de port popular (ie sau cămașă). 	<p>2. Ornamentica și cromatica tradițională:</p> <ul style="list-style-type: none"> - compoziții decorative (simple) utilizate la decorarea iei și a cămășilor bărbătești - culori de bază în broderii tradiționale: roșu, negru, alb. <p>3. Croiul cămășii tradiționale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - femeiești (încrețită la gît); - bărbătești (de tip tunică, fără răscoieli); <p>4. Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pînză naturală de bumbac, in, cînepă etc.; - fire colorate muline (roșu, negru); - ace, foarfece, gherghef etc.; - norme de igienă și securitate în procesul muncii; - păstrarea și utilizarea ustensilelor, materialelor etc. <p>5. Tehnici de cusut și brodat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - însăilătura; găurele simple; - punctul cruciuliță, lăncișor; - punctul ocol; - punctul neted pe fir, etc. - cheițe simple de unit detalii. 	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de reprezentare grafică a detaliilor (croiul articolelor sus-numite; - exerciții de selectare și reprezentare pe hîrtia cu liniatura în pătrățele a unor elemente decorative pentru decorarea iei (altiță, încreț, rîuri) sau a cămășii bărbătești (umăr, gură, guler, manșete); - exerciții de elaborare, prezentare și evaluare a proiectelor de confecționare a unui articol; - discuții dirijate privind selectarea pînzei de bumbac cu textura regulată și cu firele ușor vizibile, fire colorate muline roșu, negru etc.; - exerciții de evaluare și selectare a materialelor și ustensilelor necesare activităților practice. - Activități practice de confecționare a unui articol de port popular (ie sau cămașă bărbătească): - croirea detaliilor pentru o ie sau o cămașă în miniatură (în grup); - tivirea detaliilor cu găurele simple; - executarea cusăturilor și broderiilor pe fundalul detaliilor: mîinecele, fața, spatele după modelul tradițional; - unirea detaliilor cu ajutorul cheiței; - finisarea articolului: - ie - încheierea la gît cu ajutorul firului răsucit și canafuri la capete; - evaluarea lucrărilor confecționate de către elevi; - exerciții de pregătire a lucrărilor pentru expoziții; - discuții dirijate privind comentarea etapelor tehnologice de confecționare parcurse.
---	--	--

Modulul „Arta acului”(Cusutul și brodatul tradițional)

CLASA a IX-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a IX-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui articol de port popular (poale pentru ie sau poale pentru cămașa bărbătească sau batistă în trei colțuri).</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea schiței grafice a croiului unor poale sau a unei batiste în trei colțuri; - prezentarea pe hirtia cu liniatura în pătrățele a unor ornamente, elemente decorative pentru broderia poalelor de dimensiuni mici sau pentru decorul batistei albe în 3 colțuri (în mărime reală). <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de confecționare a obiectului preconizat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea materialelor și ustensilelor adecvate pentru confecționarea articolului preconizat; - respectarea normelor de igienă și protecție a muncii în timpul păstrării și utilizării materialelor și ustensilelor. <p>3. Confecționarea articolului (poale sau batistă în trei colțuri).</p> <ul style="list-style-type: none"> - executarea etapelor tehnologice de confecționare a articolului, croirea detaliilor, tivirea și executarea broderiilor, unirea detaliilor, finisarea lucrării. <p>4. Evaluarea articolului de port popular confecționat în aspect estetic, tehnologic, utilitar;</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea etapelor tehnologice de confecționare a articolului de port popular (poale, batistă în trei colțuri). 	<p>1. Articole de port popular:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poale pentru ie; - batista albă în 3 colțuri decorată cu broderii. <p>2. Ornamentica și cromatică tradițională:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elemente decorative, motive populare utilizate în broderiile articolelor de port popular; - culori de bază (roșu, negru, alb) și culori complementare (galben, albastru etc.). <p>3. Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pînză naturală de bumbac, in etc. ; - fire colorate muline; - ace, foarfece, gherghef etc.; - norme de igienă și securitate a muncii. <p>4. Tehnici de cusut și brodat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - însăilătura, găurele simple; - punctul cruciuliță, lăntșor; - punctul ocol; - punctul neted pe fir, etc.; - cheițe simple de unit detalii. <p>*5. Tehnici de broderie artistică:</p> <ul style="list-style-type: none"> - punctul rămurică; - punctul plin (punct artistic); - punctul de goblen. 	<p>Discuții dirijate privind tipurile de cămăși femeiești și croiul lor, croiul cămășii bărbătești;</p> <ul style="list-style-type: none"> - exerciții de reprezentare grafică a detaliilor de poale femeiești sau poale bărbătești; - exerciții de reprezentare grafică a croiului batistei albe în trei colțuri (triunghi obținut dintr-un pătrat înjumătățit pe o diagonală și bentița croită în lungime care se prinde în partea din frunte a batistei în 3 colțuri); - exerciții de selectare și reprezentare pe hirtia cu liniatura în pătrățele a unor elemente decorative pentru batista albă în trei colțuri sau pentru poale; - exerciții de elaborare și prezentare a proiectelor de confecționare a unui articol; - activități practice de selectare a pînzei de bumbac sau in etc. cu firle ușor vizibile; a firelor colorate muline roșu, negru etc. ; - activități de evaluare a respectării normelor de igienă și protecție a muncii. <p>Lucrări practice: confecționarea unui articol de port popular în miniatură sau de dimensiuni normale pentru vârsta copiilor (la preferință);</p> <ul style="list-style-type: none"> - activități practice la executarea etapelor tehnologice: croirea detaliilor, tivirea, broderia, unirea, finisarea lucrării; - evaluarea lucrărilor confecționate de către elevi; - discuții dirijate privind comentarea etapelor tehnologice de confecționare; - * lucrări la preferință (milieu / tablou etc.).

* la preferință

Modulul „Împletitul din fibre vegetale”

CLASA a V-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a V-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a figurinei preferate: băiețel (fetiță) din pănuși (foi de porumb).</p> <ul style="list-style-type: none"> - participarea la colectarea, selectarea, prelucrarea prealabilă a fibrelor vegetale adunate; - clasificarea după proprietățile fizice și tehnologiile de prelucrare; <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de realizare conform proiectului.</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea fibrelor vegetale (pănuși, paie etc.) de calitate, conform cerințelor; - selectarea ustensilele necesare procesului tehnologic. <p>3. Confecționarea figurinei preferate – o fetiță (un băiețel) din pănuși.</p> <ul style="list-style-type: none"> - umezirea pănușilor ținându-le în apă caldută vreo 10 minute; - scuturarea pănușilor scoțând surplusul, de apă învelindu-le într-un ștergar ce va absorbi bine umezeala; - ruperea pănușilor în fișii; <p>4. Evaluarea figurinei confecționate conform criteriilor funcționale estetice.</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea etapelor procesului tehnologic, utilizând terminologia specifică. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istoricul apariției meșteșugului împletitul din fibre vegetale. 2. Fibre vegetale: paie, foi de porumb, papură, salcie (lozie). 3. Proprietățile fibrelor vegetale: elasticitate, luciu, duritate. 4. Tehnologia prelucrării fibrelor vegetale: selectarea fibrelor, fierberea, despicarea, răsucirea fișii și formarea firului (din foi de porumb). 5. Ustensile și tehnici de împletire din fibre vegetale. 6. Confecționarea obiectelor: <ul style="list-style-type: none"> - suport pentru vase (tave). 7. Finisarea obiectului, spălarea, bronzarea, lăcuirea. 	<p>Diverse activități organizatorice privind întreprinderea unei excursii în parcul satului (orașului), la plantațiile de fibre vegetale (lozie, papură, paie, pănuși); evidențierea proprietăților fibrelor vegetale și tehnologiile de prelucrare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - exerciții practice de executare a unor modele de împletituri din fibre vegetale; de clasificare, selectare a fibrelor vegetale adunate; - activități de selectare a fibrelor vegetale conform criteriilor de calitate, a ustensilelor necesare procesului tehnologic (ață tare, foarfece, sîrmă subțire și elastică, ac etc.); - activități practice privind confecționarea figurinei preferate – o fetiță (un băiețel) din pănuși: <ul style="list-style-type: none"> - umezirea pănușilor, - ruperea pănușilor în fișii (de-a lungul pănușii – de la mijloc); - activități de demonstrare – evaluare a lucrărilor finisate: comentarea tehnicilor de împletire, a modalităților de confecționare a etapelor de lucru, utilizînd terminologia specifică.

Modulul „Împletitul din fibre vegetale”

CLASA a VI-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VI-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <ol style="list-style-type: none"> Elaborarea unui proiect de confecționare a fluturașului (îngerașului) a unei jucării (din paie, pănuși). <ul style="list-style-type: none"> selectarea materialelor necesare: paie (pentru coroniță și aripioare); pănuși (pentru hăinuța lungă; împletirea coroniței. Conceperea și organizarea mijloacelor de confecționare a figurinei preferate – îngerașul (fluturașul, o jucărie). <ul style="list-style-type: none"> selectarea fibrelor vegetale conform cerințelor de calitate; selectarea ustensilelor necesare procesului tehnologic. Confecționarea figurinei preferate – îngerașul (fluturașul, o jucărie), la alegere, conform regulamentului tehnologic. <ul style="list-style-type: none"> asamblarea detaliilor, îndreptându-le cu foarfeca; finalizarea lucrării. Evaluarea lucrării finisate, evidențind aspectul estetic, calitatea executării etapelor respective. <ul style="list-style-type: none"> comentarea aspectului estetic, formelor, materialelor utilizate; utilizarea în exprimarea terminologiei specifice. 	<ol style="list-style-type: none"> Varietatea fibrelor vegetale: istoricul apariției meșteșugului de împletire din fibre vegetale. Fibre vegetale combinate: paie, foi de porumb, etc. Proprietățile fibrelor vegetale: elasticitate, luciu, duritate, fragilitate. Tehnologia prelucrării fibrelor vegetale: selectarea fibrelor, fierberea, despicarea, răsucirea, formarea firului din foi de porumb. Ustensile și tehnici de împletire din fibre vegetale. Confecționarea obiectelor: îngeraș, fluturaș, o jucărie – la alegere Finisarea lucrării confecționate: spălarea, bronzarea, lăcuirea. 	<ul style="list-style-type: none"> Activități de selecție a materialelor și ustensilelor necesare: paie, pănuși, etc.; activități practice de confecționare a coroniței, aripioarelor, hăinuței îngerașului, utilizând diverse fibre vegetale (combinat); activități de asamblare a figurinei, de îndreptare a aripioarelor cu foarfeca; activități de finisare a lucrului: spălarea, bronzarea, lăcuirea. <p>Activități de demonstrare a lucrărilor finisate, analiza, sinteza tehnicilor, modalităților de confecționare a etapelor de lucru, utilizând terminologia respectivă.</p>

Modulul „Împletitul din fibre vegetale”

CLASA a VII-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VII-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a păpușii modelate din două elemente separat lucrate (tavă pentru fructe / păsări măiestre) – la alegere.</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea materialelor necesare (papură sau paie); - confecționarea separată a primului element (capul) și celui de al doilea – trunchiul păpușii. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de confecționare a figurinei.</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea fibrelor vegetale conform cerințelor de calitate și ustensilelor necesare procesului tehnologic. <p>3. Confecționarea lucrării preferate (păpușa, păsărea măiastră sau tava pentru fructe) conform regulamentului tehnologic.</p> <ul style="list-style-type: none"> - asamblarea detaliilor lucrate separat; - finalizarea lucrării. <p>4. Evaluarea lucrării finite, evidențind aspectul estetic, calitatea executării etapelor de lucru.</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea aspectului estetic al lucrării finite, formelor, materialelor utilizate; - utilizarea în comentarii a terminologiei specifice. 	<p>1. Varietatea fibrelor vegetale: paie, foi de porumb, papură, salcie (lozie) etc.</p> <p>2. Proprietățile fibrelor vegetale: elasticitate, luciul, duritate;</p> <p>3. Tehnologia prelucrării fibrelor vegetale: selectarea fibrelor, fierberea, despicarea, răsucirea fișiiilor și formarea firului (din foi de porumb).</p> <p>4. Ustensile și tehnici de împletire din fibre vegetale.</p> <p>5. Confecționarea obiectelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - suport pentru vase (tave), suvenir, jucării. <p>6. Finisarea obiectului, spălarea, bronzarea, lăcuirea.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de antrenare privind executarea unor modele de împletituri din fibre vegetale; - activități de selectare, clasificare a fibrelor vegetale pregătite pentru desfășurarea lecției; - activități de selectare a fibrelor vegetale necesare pentru lucrarea ce urmează a fi confecționată, ținând cont de criteriile de calitate; - activități de selectare a ustensilelor necesare procesului tehnologic (ață tare, foarfecă, sîrmă subțire și moale, ace etc.); - activități practice privind realizarea obiectului preferat prevăzut de proiectul didactic al lecției: umezirea pănușilor; ruperea pănușilor în fișii (de-a lungul pănușii, de la mijloc); - activități de evaluare – demonstrarea lucrărilor finite: comentarea tehnicilor de împletire; explicarea modalităților de realizare a etapelor de lucru, utilizînd terminologia specifică.

Modulul „Împletitul din fibre vegetale”

CLASA a VIII-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VIII-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui obiect utilizând tehnica răsucirii firului: coșuleț pentru dulciuri, tavă pentru pâine – la alegere.</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprezentarea schiței obiectului preferat; - descrierea materialelor necesare. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de confecționare a obiectului.</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea fibrelor vegetale conform criteriilor de calitate, ținând cont de faptul că ele trebuie să fie suficient de groase și tari pentru executarea lucrării preferate; - selectarea sculelor necesare procesului tehnologic. <p>3. Confecționarea lucrării preferate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - asamblarea detaliilor lucrate separat; <p>4. Evaluarea lucrării finisate sub aspect estetic, calitatea lucrului îndeplinit.</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea lucrărilor finisate; - comentarea, utilizând terminologia specifică; - selectarea fibrelor vegetale conform criteriilor de calitate, ținând cont de faptul că ele trebuie să fie suficient de groase și tari pentru executarea lucrării preferate; - selectarea sculelor necesare procesului tehnologic. <p>3. Confecționarea lucrării preferate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - asamblarea detaliilor lucrate separat; <p>4. Evaluarea lucrării finisate sub aspect estetic, calitatea lucrului îndeplinit.</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea lucrărilor finisate; - comentarea, utilizând terminologia specifică. 	<p>1. Varietatea fibrelor vegetale: paie, foi de porumb, papură, răchită etc.</p> <p>2. Proprietățile fibrelor vegetale: elasticitate, luciu, duritate.</p> <p>3. Tehnologia prelucrării fibrelor vegetale: selectarea, fierberea, ruperea fișiiilor, formarea firului din foile de porumb selectate, despicarea etc.</p> <p>4. Ustensile și tehnici de împletire din fibre vegetale.</p> <p>5. Confecționarea obiectului: coșuleț pentru dulciuri, tavă pentru pâine – la alegere.</p> <p>6. Finisarea obiectului: spălarea, bronzarea, lăcuirea.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Activități practice de selectare a materialelor necesare pentru executarea coșulețului pentru dulciuri, tavei pentru pâine, unor suvenire, motivînd de ce anume acest obiect va fi confecționat; - exerciții de antrenare a răsucirii firului mai lung, depănîndu-l în ghem; - activități de modelare a obiectului: coaserea firului, utilizînd ață trainică de culoarea firului răsucit, ace mari, foarfece; - activități practice de executare a tortiței coșulețului, din paie, fire formate din pânuși mai subțiri, mai fine; - activități practice de asamblare a detaliilor lucrate separat; - activități de finisare a lucrării realizate: fixarea locurilor mai slabe, spălarea, lăcuirea, uscarea; - activități de prezentare a lucrărilor realizate, evidențiînd aspectul estetic, calitatea materialelor utilizate, acuratețea executării etapelor de lucru; - activități de selectare a lucrărilor pentru expoziția clasei, expoziția școlară etc.

Modulul „Împletitul din fibre vegetale”

CLASA a IX-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a IX-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unor suvenire mici: cățeluș, căpriță, vițeluș, tavă pentru flori, personaje din poveștile populare etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprezentarea schiței obiectului preferat pentru a fi confecționat din fibre vegetale; - descrierea materialelor necesare. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de confecționare a lucrărilor.</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea fibrelor vegetale conform criteriilor de calitate, de particularitățile acestora; - selectarea sculelor necesare procesului tehnologic. <p>3. Realizarea lucrării preferate conform regulamentului tehnologic.</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea materialelor necesare; - confecționarea, conducându-se de planul întocmit și respectând tehnologiile specifice. <p>4. Evaluarea lucrării realizate conform proprietăților funcționale și estetice.</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea aspectului estetic și calității lucrului îndeplinit; 	<p>1. Aspectul estetic al lucrărilor confecționate din fibre vegetale, importanța însușirii acestui meșteșug popular străvechi.</p> <p>2. Varietatea fibrelor vegetale: paie, pănuși, papură, răchită.</p> <p>3. Proprietățile fibrelor vegetale: elasticitate, lăcuire, duritate etc.</p> <p>4. Tehnologia prelucrării fibrelor vegetale: selectarea, fierberea, ruperea fișiiilor din foile de porumb, prelucrarea paielor pregătind segmentele de anumite lungimi etc.</p> <p>5. Ustensile și tehnici de împletire din fibre vegetale.</p> <p>6. Confecționarea obiectelor-suvenire: cățeluș, capră, vițeluș, tavă pentru flori (la alegere). Finisarea obiectelor: spălarea, lichidarea unor neajunsuri, bronzarea, lăcuirea.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Activități practice de selectare a materialelor și sculelor necesare pentru lucru; - activități practice de pregătire a materialelor adunate, selectate; - Activități de realizare a lucrării preferate conform regulamentului tehnologic: - să lucreze conducându-se de planul întocmit (de proiectul elaborat); - să respecte tehnologiile specifice. - Activități de organizare și desfășurare a expoziției de totalizare a rezultatelor obținute pe parcursul anului, evidențiind reușita fiecărui elev, calitatea lucrărilor realizate, nivelul de pregătire al elevului pentru orientarea lui profesională pentru a-și găsi locul potrivit la timpul convenit, devenind de folos familiei, societății. - Activități de selectare a lucrărilor pentru expoziția școlară, raională, zonală.

Modulul „Tricotarea”

CLASA a V-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a V-a elevul va fi competent în:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a papuceilor de casă sau a mănușii cu un deget (la alegerea elevului).</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprezentarea elementelor de bază ale tricotării ochi pe față, ochi pe dos, jeteul; montarea ochiurilor pe andrele; - descrierea calității firelor textile utilizate în tricotajul preconizat. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de realizare a lucrărilor conform proiectului.</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea firelor textile conform criteriilor de calitate; - selectarea ustensilelor necesare procesului tehnologic. <p>3. Tricotarea uneia din variantele propuse – papucei de casă ori mănuși cu un deget, conform regulamentului tehnologic.</p> <p>4. Evaluarea calității și aspectului estetic al articolelor tricotate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea adecvată a terminologiei specifice. 	<p>1. Varietatea articolelor tricotate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pulover, veste, fulare, mănuși, ciorapi etc. <p>2. Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fire textile de lână naturală, mohair, acril etc. ; - andrele (de diferite numere); - croșete, ace de cusut etc. <p>3. Elementele de bază ale tricotării:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochi pe față, ochi pe dos, jeteul; - montarea ochiurilor pe andrele. <p>4. Tehnici de tricotare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tricotarea liniară, tricotarea circulară; - ochiul de margine; - încheierea ochiurilor; - scăderea și mărirea numărului de ochiuri. <p>5. Modele de tricotare</p> <ul style="list-style-type: none"> - jersey, elastic, semielastic. 	<ul style="list-style-type: none"> - Activități practice de observare, cercetare a varietății de articole vestimentare tricotate; - exerciții de selectare a materialelor necesare la tricotarea articolului preconizat; - activități de executare a elementelor de bază ale tricotării; - exerciții de scădere și mărirea numărului de ochiuri; - exerciții de elaborare a unui proiect de tricotare a papuceilor de casă; - exerciții de prezentare a proiectului; - activitatea practică de tricotare a variantei alese de papucei sau a fularului, mănușii; - activități de evaluare și autoevaluare a lucrărilor confecționate conform criteriilor funcționale și estetice, cerințelor de calitate; - în comentariile realizate să utilizeze adecvat terminologia de domeniu.

Modulul „Tricotarea”

CLASA a VI-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VI-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de tricotare a unui fular / căciuliță / mănuși (la preferință);</p> <ul style="list-style-type: none"> - executarea elementelor de bază ale tricotării: ochiuri pe față, ochiuri pe dos, ochiul de margine, jeteul etc.; - calcularea numărului necesar de ochiuri pentru montarea lor pe andrele, ținând cont de lățimea și lungimea preferată a fularului. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de realizare a lucrării conform proiectului.</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea firelor textile conform criteriilor de calitate; - selectarea ustensilelor necesare procesului tehnologic. <p>3. Tricotarea fularului conform regulamentului tehnologic.</p> <ul style="list-style-type: none"> - tricotare, conducându-se de tehnicile preferate (tricotare simplă, tricotare în relief, tricotare în două culori etc.). <p>4. Evaluarea lucrărilor realizate în aspect estetic și utilitar.</p> <ul style="list-style-type: none"> - aprecierea aspectului estetic, acuratețea lucrului independent. 	<p>1. Varietatea articolelor tricotate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pulovere, veste, fular, mănuși, ciorapi etc. <p>2. Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - andrele (de diferite numere); - foarfece, ace, croșete. <p>3. Elementele de bază ale tricotării:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochiuri pe față, ochiuri pe dos, jeteul, ochiul de margine, ochiul de încheiere a tricotelui, scăderea și înmulțirea ochiurilor. <p>4. Tehnici de tricotare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tricotare liniară, circulară; - tricotare în relief; - tricotare în două culori. <p>5. Modele de tricotare: jeteu, elastic, semi-elastic.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Activități de observare, cercetare a varietății de articole vestimentare tricotate, evidențiind aspectul estetic și funcțiile utilitare; - exerciții de prezentare a proiectului elaborat; - exerciții practice de selectare a materialelor și ustensilelor necesare, de proiectare și modelare a articolului prevăzut pentru tricotare; - exerciții de efectuare a calculelor necesare privind stabilirea numărului de ochiuri necesar lățimii dorite, precum și lungimii fularului; - activități practice de tricotare a obiectului necesar și util atât sie cât și altora; - activități practice de evaluare și autoevaluare a lucrărilor finite; - în comentariile realizate să utilizeze adecvat terminologia specifică; - să participe activ la selectarea lucrărilor, la organizarea și desfășurarea expoziției școlare de încheiere a anului de studii.

Modulul „Tricotarea”

CLASA a VII-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VII-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unei veste fără mâneci, fustițe, jucării (la alegere), ținând cont de criteriile funcționale și estetice, aplicând tehnicile de tricotare utilizate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - să execute elementele de bază ale tricotării (ochiuri pe față, ochiuri pe dos, jeteul etc.); - să descrie dimensiunea, forma, mărimea obiectului preconizat; - să elaboreze schița (tiparul) obiectului selectat pentru tricotare. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de realizare a lucrărilor conform proiectului.</p> <ul style="list-style-type: none"> - să selecteze firele textile conform criteriilor de calitate; - să selecteze ustensilele necesare procesului tehnologic. <p>3. Tricotarea unei lucrări propuse conform regulamentului tehnologic.</p> <ul style="list-style-type: none"> - să tricoteze respectând tehnicile și tehnologiile selectate. <p>4. Evaluarea calității și aspectului estetic al articolelor tricotate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - să utilizeze adecvat în comentarii terminologia specifică. 	<p>1. Valoarea și aspectul estetic al articolelor tricotate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veste, fustițe, ciorapi, mănuși, articole decorative, jucării. <p>2. Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fire textile din lână naturală, mohair, acril, andrele, croșete (variate după numere și materialul din care sînt produse). <p>3. Elementele de bază ale tricotării:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochiul pe față, ochiul pe dos, jeteul, ochiul de margine, de încheiere, scăderea și înmulțirea ochiurilor. <p>4. Modalități de tricotare: liniară, circulară, scăderea și mărirea numărului de ochiuri.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Activități de observare-cercetare a varietății și calității de articole vestimentare; - activități de selectare a materialelor necesare realizării obiectului preferat; - activități de prezentare a proiectului de tricotare a acestuia; - exerciții de armonizare a culorilor; - activități practice de tricotare a lucrării selectate; - activități de evaluare și autoevaluare a lucrărilor confecționate conform criteriilor funcționale și estetice, cerințelor de calitate; - activități de analizare a lucrărilor finisate, de determinare și încurajare a spiritului creativ și ingeniozității elevilor; - exerciții privind selectarea obiectelor pentru a participa la expoziții, argumentarea alegerii făcute; - în comentariile realizate să utilizeze adecvat terminologia specifică.

Modulul „Croșetarea”

CLASA a V-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a V-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <ol style="list-style-type: none"> Elaborarea unui proiect de confecționare a papuceilor pentru casă, a dantelei din 3-4 rînduri pentru batistuțe; <ul style="list-style-type: none"> elaborarea schemei grafice; prezentarea proiectului. Conceperea și organizarea mijloacelor de realizare conform proiectului. <ul style="list-style-type: none"> selectarea firelor textile conform cerințelor de calitate; selectarea ustensilelor necesare conform procesului tehnologic. Confecționarea papuceilor conform regulamentului tehnologic. <ul style="list-style-type: none"> elaborarea schemei grafice; croșetarea urmărind schema grafică, respectînd reguli de formare a colțului la surfilare, la executarea dantelei. Evaluarea lucrărilor realizate, evidențiind aspectul, proprietățile funcționale și estetice. <ul style="list-style-type: none"> comentarea aspectului estetic și calității lucrului îndeplinit; utilizarea terminologiei specifice. 	<ol style="list-style-type: none"> Croșetarea – meșteșug popular tradițional: <ul style="list-style-type: none"> fețe de masă tradiționale, șervețele, mile-uri, năfrămițe, mostre de papucei de casă, de batistuțe garnisite cu dantelă și simbolice etc.; Materiale și ustensile: <ul style="list-style-type: none"> lînă produsă în condiții de casă, fire de producție industrială, de diferite culori; fire de bumbac; pînză; set de croșete, ace, foarfece; condiții de utilizare și păstrare a acestora. Ornamentica tradițională <ul style="list-style-type: none"> elemente decorative, rozete; Tehnici și elemente de bază ale croșetării: <ul style="list-style-type: none"> ochiuri libere, picioruș cu 1-2 jeteuri, picioruș de feston. 	<ul style="list-style-type: none"> Activități de observare-cercetare a varietății de papucei de casă croșetați, de batistuțe garnisite cu dantelă croșetată, de comparare, de selectare a unor motive populare; exerciții de prezentare a proiectului elaborat; exerciții de croșetare a unui model simplu de papucei, utilizînd elementele de bază respective (la alegerea elevului); activități practice de prelucrare a marginilor șervețelului, utilizînd punctul de surfilare sau găurica (la alegere); de unire a detaliilor papuceilor (cu acul sau cu croșeta); activități de evaluare și autoevaluare a lucrului îndeplinit conform cerințelor funcționale, estetice și criteriilor de calitate, utilizînd terminologia specifică. exerciții de elaborare a fișei tehnologice de executare a rozetei (milieului); autoevaluare; setul de planșe tehnologice editate la compartimentul „Educație tehnologică” cl. V-IX; evaluarea lucrărilor proprii.

Modulul „Croșetarea”

CLASA a VI-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VI-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de croșetare a unor rozete sau milieiu mic (la alegere).</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea schemei grafice; - prezentarea proiectului. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de realizare conform proiectului.</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea firelor textile conform cerințelor de calitate; - selectarea ustensilelor necesare procesului tehnologic. <p>3. Croșetarea rozetei / milieului conform regulamentului tehnologic.</p> <ul style="list-style-type: none"> - executarea elementelor de bază ale croșetării: lăntișor de ochiuri libere, piciorușe cu 1, 2, 3 jeteuri, croșetare circulară; - executarea urmărind schema, respectând tehnicile de executare a piciorușelor cu 1, 2, 3 jeteuri. <p>4. Evaluarea lucrărilor realizate, evidențind proprietățile funcționale și estetice ale acestora, corectitudinea executării piciorușelor cu mai multe jeteuri.</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea aspectului estetic și calității lucrului îndeplinit; - utilizarea terminologiei specifice. 	<p>1. Croșetarea – meșteșug popular tradițional:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fețe de masă tradiționale, șervețele cu marginile croșetate, milieuri, mostre de rozete etc. <p>2. Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fire textile variate după culoare, proveniență, modul de producere: fire de bumbac, cânepă, sintetice etc. ; pînză, set de croșete, ace, foarfece, condiții de utilizare și păstrare a acestora. <p>3. Ornamentica tradițională</p> <ul style="list-style-type: none"> - elemente decorative, rozete, pătrate etc. <p>4. Tehnici și elemente de bază ale croșetării:</p> <ul style="list-style-type: none"> - piciorușe cu 1, 2, 3 jeteuri, picioruș de feston, varietăți de finisare a rozetei (milieului). 	<ul style="list-style-type: none"> - Activități de observare-cercetare a varietății de rozete, milieuri, de selectare, de comparare, de confecționare a formei, culorii, a tehnicilor de croșetare utilizate; - activități practice de executare a lucrărilor selectate, utilizând elementele de bază respective; - activități practice de selectare a firelor textile necesare, de estimare a cantității suficiente pentru realizarea lucrărilor; - activități practice de confecționare a lucrării preconizate; - activități de evaluare și autoevaluare a lucrărilor confecționate conform cerințelor fundamentale, estetice și de calitate ale acestora, respectând terminologia specifică; - exerciții de comentare a lucrărilor realizate utilizând terminologia specifică.

Modulul „Croșetarea”

CLASA a VII-a - a VIII-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VIII-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui model simplu de dantelă pentru ștergar sau dantele înguste pentru articole de port popular;</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea schemei grafice a modului de ornament - pentru prosop, frizei, încheieturii croșetate pentru fața de masă, pentru ștergar; - prezentarea proiectului. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de realizare conform proiectului.</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea fibrelor textile, pînză conform cerințelor de calitate; - selectarea ustensilelor necesare procesului tehnologic (croșete, fire textile etc.). <p>3. Croșetarea frizei feței de masă conform regulamentului tehnologic.</p> <ul style="list-style-type: none"> - executarea lucrărilor urmărind fișa tehnologică. <p>4. Evaluarea lucrărilor realizate conform proprietăților funcționale și estetice, criteriilor de calitate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea aspectului estetic și calității lucrului îndeplinit; - utilizarea în comunicare a terminologiei specifice. 	<p>1. Croșetarea – meșteșug tradițional:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fețe de masă tradiționale, prosoape, șervețele, milieuri, ștergare de ritual, de interior, articole de port popular etc. <p>2. Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pînză din fire naturale, fire de bumbac, set de croșete, ace, foarfece, condiții de utilizare și păstrare adecvată a acestora. <p>3. Tehnici și elemente de bază ale croșetării:</p> <ul style="list-style-type: none"> - picioruș scurt, picioruș cu 1,2 jeteuri, picioruș de feston etc.; varietăți de fixare a dantelei, croșetarea liniilor circulare; - elementele K, Ж. <p>4. Ornamentica tradițională:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motive populare simbolice, utilizate la croșetarea dantelei „pomul vieții”, miez de nucă, motive geometrice, alte suporturi didactice: schemele grafice ce reprezintă motivele ornamentale selectate, modalitățile de plasare a acestora în dantela pentru ștergar (pentru friză și marginile dantelate ale feței de masă). 	<ul style="list-style-type: none"> - Activități de observare-cercetare a varietății de obiecte de artă populară croșetate sau garnisite cu dantelă; prosoape, fețe de masă, milieuri etc.; de comparare, de selectare a unor elemente, motive populare; - exerciții de prezentare a proiectului; - activități în echipă și individuale privind modalitățile de prezentare în schema grafică a motivelor populare; - activități practice privind amplasarea corectă a motivelor ornamentale în dantelă pentru ștergar; - activități practice, discuții privitor la modalitățile de grupare a piciorușelor cu 1 jeteu, a altor elemente de bază și a elementelor K, Ж.; - activități de selectare - realizare a modalităților de fixare unire a dantelelor cu articolele populare; - activități practice de selectare a modalităților de spălare, apretare, călcare, păstrare și valorificare a operelor create, executate de elevi; - activități practice de realizare a lucrărilor practice, urmărind schema grafică respectivă, mostrele prezentate la ore; - activități practice de evaluare a lucrărilor finisate în funcție de proprietățile funcționale și estetice, de criteriile calității; - activități de organizare și participare cu propriile lucrări la expozițiile clasei, școlii etc.

Modulul „Croșetarea”

CLASA a IX-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a IX-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a năfrâmiței miresei, feței de masă tradiționale pentru masa dulce a miresei, a unui set de șervețele (la alegere);</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea schemei grafice; - prezentarea proiectului. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de realizare conform proiectului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea firelor textile, pânzei conform cerințelor de calitate; - selectarea ustensilelor necesare procesului tehnologic stabilit (croșete, foarfece, ațe, motivul ornamental etc.). <p>3. Realizarea dantelei conform regulamentului tehnologic.</p> <ul style="list-style-type: none"> - croșetarea urmărind schema grafică; - croirea batistei (feței de masă, șervețelilor) pe fir; - tivirea marginilor cu ajutorul croșetei (punctul feston), acului – punctul găurică simplă, dublă sau zigzag); - asamblarea detaliilor; <p>4. Evaluarea lucrării realizate conform proprietăților funcționale și estetice.</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea aspectului estetic și calității lucrului îndeplinit; - utilizarea în exprimare a terminologiei specifice. 	<p>1. Croșetarea – meșteșug popular tradițional.</p> <p>2. Articole tradiționale și moderne garnisite cu dantelă croșetată: prosoape de ritual, fețe de masă, năfrâmițe, șervețele garnisite cu dantelă etc.</p> <p>3. Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pânză din fire naturale (în, bumbac etc.); - fire textile pentru croșetare nr. 20, 30 depănate în bobine, piote, sculuri; - croșete, ace, foarfece etc. <p>4. Elementele de bază ale croșetării:</p> <ul style="list-style-type: none"> - grupuri de piciorușe scurte; - grupuri de piciorușe cu 1, 2, 3 jeteuri; - elementele K, Ж; - modalități de unire a detaliilor (cu acul, cu croșeta). <p>5. Ornamentica tradițională și motive ornamentale tradiționale: trandafirul, inele îngemănate, simboluri ale creștinismului: crucea, coroana de cununie, coronița miresei etc.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Discuții dirijate privind istoricul și importanța acestui meșteșug; - relațiile interdisciplinare, legătura cu alte genuri de artă; - discuții dirijate privind stabilirea trebuințelor umane, protejarea și înfrumusețarea corpului uman, a propriului cămin; - celebrarea evenimentelor principale din viața omului: nașterea, căsătoria, moartea; - activități practice de cercetare-observare a obiectelor principale utilizate cu aceste ocazii; - activități practice de selectare a motivelor ornamentale populare simple; - activități practice de elaborare-prezentare a proiectelor privind confecționarea dantelilor, de realizare a schemelor grafice, necesare; - exerciții de evaluare a lucrărilor executate, evidențiind aspectul estetic, calitatea; utilizarea terminologiei specifice; - exerciții de elaborare a fișei tehnologice de executare a lucrărilor practice; - autoevaluarea lucrărilor proprii; - selectarea mostrelor de lucrări realizate de elevi; - activități de organizare și participare la diverse expoziții școlare.

Modulul „Arta ceramicii” (Olăritul tradițional)

CLASELE a VI-a - a VII-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VII- a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui obiect de ceramică (un vas utilitar, un obiect decorativ sau o jucărie), la preferință;</p> <ul style="list-style-type: none"> - argumentarea necesității valorificării meșteșugului și artei ceramice pentru integrarea culturală, socială; - prezentarea schiței grafice a unui obiect de ceramică (forma, dimensiunea, proprietățile părților componente) și elementele lui decorative. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de confecționare: pregătirea materialelor și a ustensilelor (lutul, argilă colorată, albă sau roșie, roata sau forma pentru turnat);</p> <ul style="list-style-type: none"> - respectarea normelor de securitate a muncii. <p>3. Modelarea unui obiect din lut utilizând roata olarului sau tehnica „turnat în formă”;</p> <ul style="list-style-type: none"> - respectarea proporțiilor părților componente conform schiței din proiect; - executarea elementelor decorative aplicate pe vas la roată; - modelarea și fixarea mânușii de vas, pregătirea obiectului pentru uscare și ardere. <p>4. Evaluarea lucrărilor confecționate de colegi în aspect estetic, calitativ, funcțional;</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea etapelor tehnologice de confecționare utilizate; - utilizarea corectă a terminologiei specifice. 	<p>1. Obiecte de ceramică tradițională:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vase mari folosite la păstrarea și prepararea produselor alimentare (oale mari, gavanoase etc.); - vase pentru apă și vin etc. (ulcioare, câni); - obiecte decorative (farfurii, sfeșnice, vase); - plastică mică (jucării, țuruiuce); - figurine etc. <p>2. Centre de ceramică tradițională: Iurceni, Hoginești, Cenșeuți, Țigănești, Ungheni etc., meșteri ceramiști, artistul plastic M. Grati.</p> <p>3. Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - argilă din carieră; - lutul din sectorul de preparare în condiții casnice; - scândurică pentru netezit (facheș); - roata olarului; - sîrmuliță pentru tăiat vasul de pe roată, vas cu apă. <p>4. Tehnici de modelare și de executare a decorului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modelarea la roata olarului; - angobarea, decorarea pe vasul umed; - turnat în formă; modelare. <p>5. Ornamentica și cromatica tradițională:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elemente decorative, motive populare, compoziții decorative. 	<ul style="list-style-type: none"> - Discuții dirijate privind istoricul dezvoltării meșteșugului și artei ceramice și importanța ceramicii în dezvoltarea civilizației și culturii naționale; - exerciții de reprezentare grafică a formei și proporțiilor părților componente ale unor obiecte de ceramică tradițională; - discuții dirijate privind funcțiile utilitare ale vaselor de ceramică, contribuția vasului de ceramică la calitatea și gustul mâncărilor preparate în ele; - activități de analizare a vaselor de ceramică tradiționale și asemănarea lor antropologică (gură, buză, git, burtă, mânușă, toartă, picior) după formă și denumirea părților componente; - excursii la expoziții și bîlcuri de ceramică; - colectarea unor obiecte de ceramică veche; - exerciții de alegere a argilei după proprietăți (calitate, plasticitate, granularitate, culoare etc.) și prepararea pastei în condiții de casă; - exerciții de preparare a lutului pentru modelarea unui obiect (alegerea, înmuierea, frământarea etc.); - exerciții de modelare la roata olarului (respectarea proporțiilor părților componente); - lucrări practice de executare a decorului pe obiectul modelat; modelarea mânușii și fixarea de vas; - exersări de modelare a obiectelor cu ajutorul tehnicii „turnat în formă” (confecționarea formei, apoi modelarea obiectelor); - discuții dirijate privind evaluarea lucrărilor elevilor.

Modulul „Arta ceramicii” (Olăritul tradițional)

CLASA a VIII-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VIII-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui vas utilitar (de păstrat apă sau vin) sau a unui obiect decorativ, figurine etc. , la preferința elevului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprezentarea schiței grafice a lucrării preconizate (forma, dimensiunea, proporțiile părților componente); - descrierea etapelor tehnologice de confecționare. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de confecționare a lucrării preconizate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepararea pastei, barbotinei și coloranților naturali pentru modelarea obiectelor de ceramică; - respectarea normelor de igienă și protecție a muncii. <p>3. Modelarea la roata olarului a lucrării preconizate, respectând forma, proporțiile părților componente ale obiectului;</p> <ul style="list-style-type: none"> - *obținerea diferitelor nuanțe de culori din coloranți naturali; - executarea etapelor de modelare, finisare și de decorare a obiectului modelat. <p>4. Evaluarea obiectelor confecționate de către elevi în aspect tehnologic, utilitar, estetic;</p> <ul style="list-style-type: none"> - descrierea etapelor tehnologice de confecționare, utilizând terminologia specifică. 	<p>1. Obiecte de ceramică tradițională:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vase mari folosite pentru produse alimentare; - vase de ceramică pentru apă, vin etc. ; - obiecte decorative: farfuri, sfeșnice, vase, căni etc. ; - plastică mică (jucării de lut, figurine, țuruiece etc.). <p>2. Centre de ceramică tradițională: Hoginești, Ceșeuți, Țigănești, Ungheni etc. , meșteri populari, artistul plastic M. Grati.</p> <p>3. Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - argilă din carieră; - lutul din sectorul de preparare în condiții casnice; - argilă albă sau roșie folosită pentru angobare; - scîndurică pentru netezit (facheș); - vas cu apă; - șorțulețe. <p>4. Tehnici de modelare și de executare a decorului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modelarea la roata olarului sau turnat în formă; - angobarea și executarea decorului pe vasul umed la roata olarului; <p>5. Ornamentica și cromatică tradițională:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elemente decorative și motivele populare utilizate în arta ceramicii; - aplicarea decorului pe suprafața obiectelor. 	<ul style="list-style-type: none"> - Discuții dirijate privind evoluția olăritului în Moldova; - exerciții de stabilire a autenticității obiectelor de ceramică după aspect, formă, elemente de asemănare în comparație cu modelele din diverse centre; - discuții dirijate privind caracteristicile esențiale (forma, decorul, culoarea etc.) ale obiectelor de ceramică din diverse zone etnografice; - exerciții de reprezentare grafică: a formei, dimensiunii, proporțiilor părților componente ale obiectelor preconizate; - exerciții de elaborare a proiectelor de confecționare, prezentarea; - exerciții de stabilire a volumului vasului în raport cu dimensiunile părților componente; - exerciții de stabilire a calității argilei și proprietățile acestora (aspectul, culoarea, plasticitatea, granulitatea etc.); - activități practice în grup de pregătire a mijloacelor și ustensilelor necesare; - exerciții de modelare a vaselor la roata olarului; - exerciții la modelarea mânușii și fixarea ei de corpul vasului; - activități de finisare: netezire, decorare, tăiere de pe roată, punerea la uscat; - activități practice în grup de îngrijire și curățare a instrumentelor, locului de lucru și a încăperii; - discuții dirijate privind evaluarea lucrărilor elevilor conform cerințelor estetice, calitative, utilitare.

Modulul „Arta ceramicii” (Olăritul tradițional)

CLASA a IX-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a IX- a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui vas utilitar și decorativ (strachină, farfurie) sau a unor suvenire, figurine etc., la preferința elevului;</p> <p>- reprezentarea schiței grafice a lucrărilor preconizate (forma, dimensiunea, proporțiile părților componente);</p> <p>- descrierea etapelor tehnologice de confecționare.</p> <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de confecționare a lucrărilor preconizate;</p> <p>- prepararea pastei, barbotinei și coloranții naturali pentru modelarea obiectelor de ceramică;</p> <p>- respectarea normelor de igienă și protecție a muncii.</p> <p>3. Modelarea la roata olarului a lucrărilor preconizate, respectând forma, proporțiile părților componente ale obiectelor;</p> <p>- obținerea diferitelor nuanțe de culori din coloranți naturali;</p> <p>- executarea etapelor de finisare și de decorare a obiectului modelat.</p> <p>4. Evaluarea obiectelor confecționate de către elevi în aspect tehnologic, utilitar, estetic;</p> <p>- descrierea etapelor tehnologice de confecționare, utilizând terminologia specifică.</p>	<p>1. Obiecte de ceramică tradițională:</p> <p>- vase mari folosite pentru produse alimentare;</p> <p>- vase de ceramică pentru apă, vin etc.;</p> <p>- obiecte decorative: farfurii, sfeșnice, vase, căni etc.;</p> <p>- plastică mică (jucării de lut, figurine, țuruietc etc.).</p> <p>2. Centre de ceramică tradițională: Hoginești, Ceșeuți, Țigănești, Unghești etc., meșteri populari: artistul plastic M. Grati.</p> <p>3. Materiale și ustensile:</p> <p>- argilă din carieră;</p> <p>- lutul din sectorul de preparare în condiții casnice;</p> <p>- argilă albă sau roșie folosită pentru engobare;</p> <p>- scîndurică pentru netezit (facheș);</p> <p>- vas cu apă;</p> <p>- șortulețe.</p> <p>4. Tehnici de modelare și de executare a decorului:</p> <p>- modelarea la roata olarului sau turnat în formă;</p> <p>- modelarea liberă;</p> <p>- engobarea și executarea decorului pe vasul umed la roata olarului;</p> <p>5. Ornamentica și cromatica tradițională:</p> <p>- elemente decorative și motivele populare utilizate în arta ceramicii.</p>	<p>- Discuții dirijate privind evoluția olăritului în Moldova;</p> <p>- exerciții de stabilire a autenticității obiectelor de ceramică după aspect, formă, elemente de asemănare în comparație cu modelele din diverse centre;</p> <p>- discuții dirijate privind caracteristicile esențiale (forma, decorul, culoarea etc.) ale obiectelor de ceramică din diverse zone etnografice;</p> <p>- exerciții de reprezentare grafică: a formei, dimensiunii, proporțiilor părților componente ale obiectelor preconizate (la alegerea elevilor);</p> <p>- exerciții de elaborare și evaluare a proiectelor de confecționare; prezentarea;</p> <p>- exerciții de stabilire a calității argilelor și proprietățile acestora (aspectul, culoarea, plasticitatea, granularitatea etc.);</p> <p>- activități practice în grup de pregătire a mijloacelor și ustensilelor necesare;</p> <p>- exerciții de modelare a vaselor la roata olarului sau exerciții la modelarea figurinelor, suvenirilor;</p> <p>- activități de finisare: netezire, decorare, tăiere de pe roată, punerea la uscat;</p> <p>- activități practice în grup de îngrijire și curățare a ustensilelor, locului de lucru și a încăperii;</p> <p>- discuții dirijate privind evaluarea lucrărilor elevilor conform cerințelor estetice, calitative, decorative;</p> <p>- exerciții privind descrierea etapelor de confecționare și utilizarea corectă a terminologiei din domeniu.</p>

Modulul „Design vestimentar”

CLASA a VII-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VII-a elevul va fi competent în:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unei fuste drepte pentru o fetiță de 11-12 ani;</p> <ul style="list-style-type: none"> - analiza diverselor forme de fuste în vederea selectării unui model de fustă dreaptă; - elaborarea și prezentarea schiței grafice a modelului selectat; - cercetarea aspectului estetic, părților componente, materialului utilizat pentru stabilirea cerințelor și proprietăților pe care trebuie să le întrunească articolul. <p>2. Selectarea țesăturii, aței, furniturii necesare, mijloacelor de garnisire pentru confecționarea modelului de fustă proiectat;</p> <ul style="list-style-type: none"> - păstrarea în condiții adecvate a materialelor și ustensilelor selectate conform normelor de igienă și securitate a muncii; - aplicarea procedeelelor elementare de luare a măsurilor și de efectuare a calculelor conform articolului proiectat. <p>3. Confecționarea obiectului proiectat, respectând etapele tehnologice: construirea tiparului, modelarea, asamblarea detaliilor, executarea decorului, finisarea;</p> <ul style="list-style-type: none"> - respectarea regulilor de igienă și de protecție a muncii în timpul activităților practice; - descrierea etapelor tehnologice de realizare a articolului utilizând terminologia specifică; <p>4. Evaluarea lucrărilor în aspect tehnologic, estetic, utilitor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea aspectului articolului: calitatea, armonizarea funcțiilor utilitare și estetice. 	<p>1. Articole vestimentare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proprietățile și funcțiile articolelor vestimentare, stiluri de îmbrăcăminte; - îngrijirea și păstrarea unei îmbrăcăminte. <p>2. Materiale, furnituri și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proprietățile țesăturilor, materialelor și ustensilelor. <p>3. Mașina de cusut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modalități de utilizare a mașinii de cusut; - pregătirea pentru lucru. <p>4. Puncte de cusut și cusături:</p> <ul style="list-style-type: none"> - punct de însăilare; - punct de copiere; - punct de tivire (ascuns); - cusătura de montare; - cusătura cu tăietură; - cusătura răsfrântă deschisă. <p>5. Confecționarea articolului.</p> <p>Etape tehnologice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luarea măsurilor; - construirea tiparului; - modelarea articolului; - croirea articolului; - pregătirea pentru asamblarea detaliilor după probă; - cusutul furniturilor; - finisarea articolului proiectat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Discuții dirijate privind varietatea articolelor vestimentare și funcțiile utilitare ale acestora; - exerciții de clasificare a (fustelor) articolelor vestimentare conform proprietăților și funcțiilor lor practice; - stabilirea caracteristicilor categoriilor de îmbrăcăminte (umăr, cordon etc.); - activități individuale și în grup privind identificarea formelor de fuste (drepte, în clină, conice și cloș etc.); - exerciții și experimentări de stabilire a proprietăților, calității materialelor și ustensilelor; - evaluarea tipului de țesătură după aspect, textură, proveniență, rezistență și fonobilitate etc. ; - exerciții practice de utilizare a mașinii de cusut; - activități practice de executare a cusăturilor manuale și la mașină; - activități individuale și în grup de luare a măsurilor necesare pentru construirea tiparului de fustă, șort); - exerciții de modificare / modelare a tiparului; - exerciții individuale și în grup de așezare a detaliilor tiparului pe țesătură, conturarea și decuparea / croirea articolului; - exerciții de prelucrare a detaliilor de executare a cusăturilor, ajustarea articolului, asamblarea pieselor croite; - exerciții de aplicare a furniturii, detaliilor de garnisire; - activități de evaluare a calității articolului confecționat, efectuarea autocontrolului și a tratamentului termic.

Modulul „Design vestimentar”

CLASA a VIII-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VIII-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unei bluze / cămăși de noapte, croite din întreg, pentru o fetiță de 12-14 ani:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizarea articolelor vestimentare în dependență de stil, modă și individualitatea figurii; - stabilirea cerințelor și proprietăților care trebuie să le întruiească articolul (formă, culoare, textură, țesătură etc.). <p>2. Selectarea materialelor și furniturilor în conformitate cu articolul proiectat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - păstrarea în condiții adecvate a materialelor și ustensilelor, ținând cont de normele sanitar-igienice și de securitate a muncii; - identificarea măsurilor necesare construirii articolului proiectat. <p>3. Confecționarea articolului proiectat, ținând cont de consecutivitatea etapelor tehnologice.</p> <p>4. Evaluarea lucrării realizate în aspect tehnologic, estetic, funcțional:</p> <ul style="list-style-type: none"> - descrierea etapelor tehnologice de confecționare a unui articol (bluză, cămașă de noapte), utilizând terminologia specifică; - evaluarea articolelor confecționate, ținând cont de aspectul estetic, calitativ și utilitar. 	<p>1. Articole vestimentare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stiluri de îmbrăcăminte; - moda și individualitatea. <p>2. Materiale, furnituri și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - țesături naturale și chimice; - proprietățile materialelor și ustensilelor. <p>3. Mașina de cusut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - construcția mașinii de cusut; - pregătirea pentru lucru. <p>4. Puncte de cusut și cusături:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cusături manuale (însăilare, copiere, tivire etc.); - cusături mecanice: de montare, tighel bordural. <p>5. Confecționarea articolului. Etapele tehnologice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luarea măsurilor; - construirea tiparului; - modelarea detaliilor tiparului; - croirea; - asamblarea; - ajustarea; - asamblarea definitivă a detaliilor; - coaserea furniturii; - finisarea articolului proiectat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Discuții dirijate privind tipologia vestimentației, moda și stilul; - analiza articolelor vestimentare conform cerințelor utilitare și practice, funcțiile acestora (curențele modei, vîrstă, sezon, individualitatea figurii, epocă, gen de artă etc.); - exerciții de selectare a materialelor și ustensilelor (țesătură, ață, ace, foarfece, panglică centimetrică, hîrtie milimetrică, nasturi, materiale de decor etc.); - exerciții de stabilire a proprietăților, calității materialelor și ustensilelor; - activități individuale și în grup de evaluare a tipului țesăturii, conform caracteristicilor de bază, (aspect, tetură, proveniență, rezistență, gradul de șifonabilitate, ondulare a firelor etc.); - activități individuale și în grup de pregătire și utilizare a mașinii de cusut; - exerciții de executare a cusăturilor manuale și mecanice; - exerciții de luare și aplicare în practică a măsurilor, construirea tiparelor, modelarea lor; - exerciții de croire a detaliilor și pregătirea lor pentru probă, realizarea probei; - discuții dirijate privind depistarea defectelor după ajustare și determinarea metodelor de remodelare a lor; - activități individuale și în grup de executare a cusăturii la mașină, asamblarea detaliilor; - * exerciții de prelucrare a detaliilor (guler, mîneci, tiv etc.); - exerciții de aplicare a furniturii și a detaliilor de decor; - activități de evaluare a procesului de confecționare a articolului (bluzei) conform etapelor tehnologice; - exerciții de realizare a autocontrolului și tratamentului umedo-termic.

* la decizia profesorului

Modulul „Design vestimentar”

CLASA a IX-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a IX-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea proiectului de confecționare a unui sarafan / unei rochii pentru o fetiță de vîrstă 14-15 ani:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizarea articolelor vestimentare în funcție de utilitate, calitate, model; - stabilirea cerințelor și proprietăților pe care trebuie să le întrunească o rochie, conform funcțiilor utilitare și estetice; - cercetarea aspectului estetic, ținînd cont de formă, dimensiuni, culoare, de materialele utilizate în scopul confecționării unui articol funcțional și utilitar. <p>2. Organizarea mijloacelor și selectarea materialelor conform proiectului elaborat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea calității, cantității și proprietăților materialelor și ustensilelor necesare articolului proiectat; - respectarea normelor de igienă și securitate a muncii ce-și găsească aplicare în realizarea procesului tehnologic. <p>3. Confecționarea articolelor conform etapelor tehnologice, respectînd etapele tehnologice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - executarea etapelor tehnologice conform tehnologiilor și etapelor stabilite. <p>4. Evaluarea articolelor confecționate după aspect estetic, calitate și utilitate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - descrierea etapelor procesului tehnologic de realizare a obiectului, utilizînd terminologia specifică; - prezentarea și comentarea aspectului estetic, calității. 	<p>1. Articole vestimentare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varietatea moda și individualitatea. <p>2. Materiale, furnituri, ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - clasificarea fibrelor textile; - proprietățile tehnologice ale materialelor și ustensilelor. <p>3. Tipuri de mașini de cusut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pregătirea și utilizarea mașinii de cusut. <p>4. Tehnologia cusăturilor manuale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - puncte de cusături: drept, oblic, cruciform, în urma acului de festonare. <p>Tehnologia cusăturilor la mașină:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cusătură de unire; - cusătură aplicată; - cusătură cu tăietură închisă. <p>5. Construirea și modelarea articolelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luarea măsurilor; - modelarea tiparelor; - croirea; - asamblarea detaliilor pentru probă; - ajustarea; - asamblarea definitivă; - finisarea articolului. 	<ul style="list-style-type: none"> - Discuții dirijate privind varietatea articolelor vestimentare (cotidiene, pentru solemnități, de casă, de lucru și sportive); - exerciții de determinare a cerințelor mijloacelor de expresie care trebuie să alcătuiască costumul; - exerciții de selectare a mijloacelor și materialelor (țesuturilor, acelor, furniturii, ustensilelor de croitorie etc.); - exerciții de clasificare a fibrelor și de evaluare a tipului de stofă; - activități individuale și în grup de determinare a proprietăților textilelor; - exerciții aplicative de pregătire și utilizare a mașinii de cusut; - exerciții individuale și în grup de executare a punctelor de cusut și cusăturilor la mașină; - activități individuale și în grup de luare a măsurilor și elaborare a tiparelor; - activități practice de croire a detaliilor articolului, asamblarea și ajustarea lui; - exerciții de montare a detaliilor, de prelucrare a marginilor; coaserea furniturii, aplicarea decorului; - exerciții de autoevaluare și evaluare a calității, ținînd cont de aspectul estetic și corectitudinea executării cusăturilor; - pregătirea articolului pentru expoziție, demonstrări de modă etc.

Modulul „Sărbători calendaristice”

CLASA a V-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a V-a elevul va fi <i>competent în:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Elaborarea unui proiect de ornare sau încondeiere a ouălor pentru sărbătorile de Paști. <ul style="list-style-type: none"> reprezentarea motivelor populare pentru încondeiat ouă; descrierea tehnică de încondeiere și vopsire a ouălor; explicarea simbolicii pîinii de ritual (cozonac, pască) și simbolica oului vopsit sau încondeiat. Selectarea și pregătirea materialelor și a ustensilelor necesare. <ul style="list-style-type: none"> pregătirea diverselor materiale (plante din natură, coji de ceapă, vopsea din comerț etc.); ustensile, vase etc.; respectarea normelor de igienă și protecție a muncii. Executarea etapelor tehnologice de ornare / încondeiere și vopsire a ouălor de Paști și la alte sărbători legate de Paști. <ul style="list-style-type: none"> pregătirea ouălor (selectarea celor cu coajă albă, netedă, curată); executarea decorului (prin aplicarea frunzelor, florilor) sau încondeierea cu ceară; vopsirea ouălor după ce au fost pregătite și finisarea. (curățarea ingredientelor, ungerea, etc.); Evaluarea ouălor decorate, încondeiate, vopsite după calitate, după aspect. <ul style="list-style-type: none"> comentarea etapelor tehnologice de decorare / încondeiere și vopsire. 	<ol style="list-style-type: none"> <i>Sărbători calendaristice de primăvară.</i> <ul style="list-style-type: none"> obiceiuri și datini de Florii, Paști, săptămîna luminată, sf. Gheorghe etc.; obiecte simbolice de ritual sau de dăruit (cozonac, pască, ouă vopsite, încondeiate). <i>Decorarea, vopsirea ouălor.</i> <i>Materiale și ustensile:</i> <ul style="list-style-type: none"> vopsele naturale, ceară, etc.; vas mic pentru topit ceară; vase pentru vopsele; coji de ceapă uscate etc. <i>Motive populare, modele decorative.</i> <i>Tehnologia încondeierii, decorării și vopsirii ouălor.</i> <ul style="list-style-type: none"> selectarea și pregătirea (ouă, vopsea, vase, ceară etc.); încondeierea (aplicarea); vopsirea, înlăturarea resturilor de ceară sau decor; finisarea. 	<ul style="list-style-type: none"> Discuții dirijate privind pregătirea și sărbătorirea sărbătorilor de primăvară: Florii, Paște și cele de după Paști; discuții dirijate despre sărbătoarea „Învierea Domnului” în diferite localități din țară / lume; exerciții de descifrare a semnelor și simbolicii etnoculturale (crucea, spirala, linia, romb, hașura, punctul, pătratul, triunghiul), care vor fi utilizate la executarea decorului ouălor; discuții dirijate despre simbolica pîinii de ritual (pască); exerciții practice de selectare și pregătire a materialelor și ustensilelor, evaluarea calității și proprietăților lor; aplicații practice de spălare, uscare, împărțirea pe segmente, trasarea centrelor, aplicarea carei, a decorului pe ouă; activități practice de comunicare a procedeelelor și a tehnicilor utilizate; analiza și discutarea formelor de ornamente obținute; evaluarea calității lucrului îndeplinit, autoevaluarea; colectarea unor modele pe teren, analiza și prezentarea lor; selectarea lucrărilor pentru expoziție, concursuri; vizitarea muzeelor etnografice, expozițiilor, meșterilor populari.

Modulul „Sărbători calendaristice”

CLASA a VI-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VI-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui costum / măști ce va putea fi utilizat la desfășurarea sărbătorilor de iarnă.</p> <ul style="list-style-type: none"> - explicarea simbolicii obiceiurilor desfășurate la sărbătorile de iarnă; - descrierea tehnologiei confecționării măștilor (capra, ursul, cocoșul, etc.) în caracterul obiectului proiectat; - reprezentarea schiței măștii proiectate; - discipularea mesajului jocurilor de iarnă. <p>2. Selectarea materialelor, ustensilelor (ace, foarfece, etc.) și a materialelor utilizate la confecționarea măștilor</p> <ul style="list-style-type: none"> - armonizarea materialelor și ustensilelor după forma, culoare, aspectul lucrării proiectate. <p>3. Confecționarea obiectului proiectat, ținând cont de forma autentică, aspectul tradițional etc;</p> <ul style="list-style-type: none"> - respectarea etapelor tehnologice de confecționare a măștilor, costumului conform regulamentului tehnologic; - utilizarea diverselor tehnici de lucru: aplicația, modelajul, colajul, papier-mâche etc. <p>4. Evaluarea măștii și costumului confecționat în aspect tehnologic, calitativ și etnografic.</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea semnificativității măștilor personajelor mitice utilizate în cadrul obiceiurilor de Crăciun, An Nou, etc. 	<p>1. Valori și tradiții ale sărbătorilor de iarnă. Jocurile de iarnă (capra, cocoșul, vulpea, calul).</p> <p>2. Artiști și meșteri populari din R. Moldova: G. Sainciuc; M. Grati.</p> <p>3. Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bucăți de textile, piele de vită, hîrtie colorată, cuțit de modelaj, ploiță, scîndură de modelaj, apă, ziare, vopsea, clei, fire textile, plaste-lină, formă șablon etc.; - proprietățile materialelor și ustensilelor. <p>4. Tehnologia confecționării costumului: capră / cocoș / vulpe / căluț.</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea tehnologiilor adecvate; - pregătirea materialelor și ustensilelor pentru utilizare; - asamblarea detaliilor costumului prin: <ul style="list-style-type: none"> • Modelarea formei; • Aplicarea straturilor (diverselor materiale); • Șlefuirea suprafeței; • Tăierea fișilor; • Vopsirea și aplicarea decorului pe suprafața măștii (ochi, nas, buze); expresia feței; • Corectarea formei; • Finisarea articolului. 	<ul style="list-style-type: none"> - Discuții dirijate despre organizarea și desfășurarea sărbătorilor de iarnă în satul natal, oraș, țară; - analiza informațiilor și materialului ilustrativ cules pe teren privind jocurile de iarnă; - exerciții de caracterizare a personajelor (capra, calul, cocoșul, vulpea etc.); - activități practice de culegere a textelor populare, scenariilor pentru desfășurarea jocurilor de iarnă; - familiarizarea cu unele măști, personaje etc ale meșterilor populari din localitate, oraș; - activități practice de selectare a mijloacelor, materialelor, ustensilelor necesare; - determinarea calității și proprietăților materialelor și ustensilelor; - activități practice de refolosire și reutilizare a materialelor (fire textile, bucăți de textile, piele, hîrtie etc.) și ustensilelor - exerciții practice de modelare a formei costumului și măștii proiectate; - aplicarea straturilor de hîrtie, textile, vopsea etc.; - exerciții de realizare a decorului în caracterul personajului; - evaluarea calității obiectului confecționat după calitate, aspect estetic și utilitate; - comentarea simbolicii etnoculturale din costumul confecționat; - * prezentarea informațiilor și costumelor cu măști culese pe teren; - vizitarea expozițiilor, atelierelor meșterilor populari; - selectarea lucrărilor pentru expoziții, concursuri.

* la decizia profesorului

Modulul „Sărbători calendaristice”

CLASELE a VII-a - a VIII-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VIII-a elevul va fi <i>competent</i> în:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unor obiecte de ritual: buhaiul / biciul care va fi utilizat la îmblatul cu plugușorul.</p> <ul style="list-style-type: none"> - descrierea obiceiurilor de iarnă, comentând semantica și mesajul lor; - descrierea obiectelor utilizate la desfășurarea obiceiului umblatul cu plugușorul; <p>2. Selectarea și organizarea materialelor și ustensilelor necesare conform proiectului (material lemnos, bucăți de piele, fire textile, hirtie, clei, vopsea etc.).</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprezentarea schiței grafice a detaliilor obiectului (buhaiul, biciul, etc.) proiectat, respectând proprietățile părților componente. <p>3. Confecționarea obiectului proiectat ținând cont de consecutivitatea și ordinea operațiilor tehnologice.</p> <ul style="list-style-type: none"> - executarea tehnicilor de lucru conform regulamentului tehnologic; - respectarea normelor de igienă și de protecție a muncii în timpul activităților (tăierea, întinderea, șlefuirea etc.); - executarea tehnicilor de exprimare prin intermediul limbajului artistic dictat de un obiect. <p>4. Evaluarea obiectelor confecționate în conformitate cu autenticitatea personajului și reușita redării aspectului scontat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea semanticii și importanța utilizării obiectelor de ritual în desfășurarea obiceiurilor de iarnă. 	<p>1. Obiceiuri și tradiții ale popoarelor lumii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sărbătoarea Anul Nou; - obiceiuri și tradiții naționale. <p>2. Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea și utilizarea corectă a materialelor și ustensilelor; - normele sanitaro-igienice și de protecție a muncii; - proprietățile materialelor și ustensilelor. <p>3. Obiecte și accesorii tradiționale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Buhaiul, biciul, clopoței, talancă, etc; <p>4. Tehnologia confecționării buhaiului, biciului.</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea modelului; - croirea părților componente; - pregătirea pentru asamblare; - asamblarea lor; - usacrea; - executarea decorului; - finisarea obiectului de ritual; - evaluarea obiectului confecționat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Discuții dirijate privind unele obiceiuri și datini legate de Crăciun și Anul nou; - analiza obiceiurilor și tradițiilor naționale din cadrul sărbătorilor de iarnă; - exerciții de selectare a urăturilor, jocurilor de iarnă (malanca, cocoșul, capra, urătura etc.); - discuții dirijate privind istoricul sărbătorilor de iarnă; - activități de selectare și evaluare a mijloacelor, materialelor și ustensilelor (piele de oaie, vită, doage din lemn, fir de mătase, păr din coadă de cal etc.); - exerciții de determinare a calității și proprietăților materialelor și ustensilelor; - analiza și discutarea formelor, părților componente ale buhaiului, biciului, clopoțelului, talancii etc; - stabilizarea condițiilor de pregătire a fișilor de piele, părților din material lemnos, formelor, texturilor (dimensiunea biciului 1,5 m); - exerciții de executare a schiței; - determinarea dimensiunilor părților componente; - exerciții de tăiere conform dimensiunilor stabilite pentru buhai; - exerciții de asamblare după un model autentic; - exerciții de șlefuire a materialului lemnos și fixarea membranei de piele și șuviței de păr de cal pe putina buhaiului; - exerciții de selectare și executare a decorului; - stabilirea condițiilor necesare de păstrare a obiectului confecționat; - exerciții de determinare a calității obiectului confecționat, autoevaluare; - evaluarea obiectelor confecționate; - prezentarea obiectelor în cadrul manifestărilor.

Modulul „Arta covorului moldovenesc” (Țesutul tradițional)

CLASA a VII-a – a VIII-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VIII-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui covoraș în tehnica „alesul neted” sau a unor țesuturi (trăistuțe, brîie etc.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - clasificarea covoarelor tradiționale și țesuturilor după tehnica de executare, funcțiile utilitare etc.; - reprezentarea modelelor (elemente decorative, motive populare) pentru confecționare; - descrierea proprietăților materialelor și a ustensilelor utilizate într-un anumit proces tehnologic (ales sau țesut). <p>2. Conceperea și organizarea procesului de confecționare prevăzut în proiect.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pregătirea mătcălii de fire colorate de lînă, ață groasă de bumbac pentru urzeală, ramă de lemn, furculiță de lemn etc.; - respectarea normelor de igienă și protecție a muncii. <p>3. Confecționarea unui covoraș sau a unui fragment de țesătură (trăistuță sau brîu) conform proiectului.</p> <ul style="list-style-type: none"> - executarea compozițiilor decorative simple la țesutul covorașelor (fragmente de țesătură etc.); - finisarea lucrării: scoaterea din ramă, legarea capetelor / tivirea. 	<p>1. Covoare tradiționale (covoare vechi moldovenești), păretare, macaturi, lăicere, cergi etc. țesuturi (traiste, țoluri etc.) catrințe, brîie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - evoluția țesutului tradițional; - utilitatea practică, funcții decorative simbolice în cadrul obiceiurilor și datinilor. <p>2. Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mătcăli de fire colorate de lînă; - gheme de ață groasă de bumbac pentru urzeală; - ramă de lemn / război etc. <p>3. Ornamentica și cromatica tradițională:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elemente decorative, motive populare, compoziții decorative; - simboluri etnoculturale (pomul vieții, coarnele berbecului, scara, vîrtelnița etc.); - principii de alcătuire a compozițiilor decorative. <p>4. Tehnici de confecționare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alesul neted; - țesutul în stative realizat prin nividire și țesut. <p>5. Etape tehnologice de realizare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stabilirea dimensiunilor și a modelului; - urzitul pe ramă; - executarea țesuturii. 	<ul style="list-style-type: none"> - Discuții dirijate privind îndeletnicirea populară a țesutului, alesul covoarelor, istoricul apariției și evoluția; - exerciții la muzeu sau la atelierelor meșterilor populari; - analizarea specificului ornamentației și cromaticii covoarelor vechi moldovenești (sec. XVIII-XIX); - exerciții de descifrare a simbolicii unor motive populare și a culorilor aplicate în compozițiile ornamentale; - exerciții de reprezentare grafică a unui motiv popular selectat pentru decor; - discuții dirijate privind proprietățile materialelor și ale ustensilelor; - elaborarea proiectului de confecționare a unui covoraș / țesătură; - selectarea materialelor și ustensilelor necesare pentru procesul tehnologic conform proiectului; - exerciții de executare a unor tehnici elementare ale țesutului: urzitul, împletirea firelor de urzeală și bătătură (neted legate, dezlegate etc.); - exerciții de îmbinare a firelor de diferite culori, stabilirea mărimii pătrătelului de bază pentru realizarea decorului; - activități practice la executarea fragmentelor de țesătură, executarea covorașelor-suvenire;

<p>4. Evaluarea lucrărilor țesute conform cerințelor estetice, calitatea lucrului îndeplinit etc.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea etapelor tehnologice utilizate la confecționare; - utilizarea tehnologiei specifice. 		<ul style="list-style-type: none"> - activități de finisare a lucrărilor: scoaterea din ramă, legarea capetelor etc.; - discuții dirijate de evaluarea lucrărilor elevilor; - comentarea etapelor tehnologice și tehnicilor utilizate la confecționare.
---	--	--

Modulul „Arta covorului moldovenesc” (Țesutul tradițional)

CLASA a IX-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a IX- a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui covoraș, tehnica „în bumbi” sau a unor țesături (traistă, brîu etc.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - explicarea particularităților evoluției covorului moldovenesc; - enumerarea etapelor tehnologice ale alesului covorașului în bumbi; - reprezentarea grafică a motivelor selectate pentru țesutul covorașului. <p>2. Conceperea și organizarea procesului de confecționare a unui covoraș în bumbi sau a unei țesături;</p> <ul style="list-style-type: none"> - răsucirea firelor de lână pentru urzeală și bătătură; - pregătirea ustensilelor potrivite tehnicii de țesut (în bumbi) sau de țesut la război; - respectarea normelor de igienă și protecție a muncii. 	<p>1. Covoare tradiționale: scoarțe, păieitare, lăicere, cergi etc.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - țesături tradiționale (cadrințe, traiste, brîie); - evoluția țesutului tradițional; - covorul în bumbi. <p>2. Materiale și instrumente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fire de lână răsucită (rezistentă) sau fire răsucite din păr de lână; - ramă hexagonală, pătrată etc.; - ace mari. <p>3. Tehnici de țesut a facturilor buclate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - răsucirea firelor pentru urzeală și bătătură; - urzitul pe ramă; - broderia în urma acului circular în jurul intersecțiilor firelor de urzeală. 	<ul style="list-style-type: none"> - Discuții dirijate privind diversitatea covoarelor, țesăturilor și a tehnicilor utilizate; - exerciții de stabilire a particularităților covorului și țesăturilor din Republica Moldova; - exerciții de reprezentare grafică a motivelor geometrice pentru decorul covorului-souvenir; - exerciții de alcătuire a fișei tehnologice; - exerciții de prezentare a proiectelor de confecționare; - discuții dirijate privind proprietățile materialelor și ale ustensilelor; - exerciții privind selectarea materialelor și a ustensilelor pentru procesul tehnologic conform regulamentului; - activități de pregătire a firelor de lână: răsucirea firelor pentru urzeală și pentru bătătură; - activități practice de urzire pe ramă: pentru tehnica în bumbi firele se urzesc în lung, în lat și în curmeziș, ca să formeze „stele”;

<p>3. Confecționarea unui covoraș în bumbi sau a unui fragment de țesătură conform proiectului;</p> <ul style="list-style-type: none"> - executarea fragmentelor de țesături aplicînd tehnologia alesului covorului în bumbi; - finisarea lucrării: scoaterea din ramă, legarea capetelor. <p>4. Evaluarea lucrărilor conform cerințelor estetice, calitatea lucrului îndeplinit;</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea etapelor tehnologice utilizate la confecționare; - utilizarea terminologiei specifice. 	<p>4. Ornamentica și cromatica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - covorului în bumbi; - covoarelor tradiționale; - țesăturilor. <p>5. Etape tehnologice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stabilirea dimensiunii și a modelului; - urzitul pe ramă; - executarea țesăturii. 	<ul style="list-style-type: none"> - activități practice de executare a țesăturii cu ajutorul acului, începînd din centrul „steluțelor”, în urma acului circular; - activități practice de finisare a lucrărilor, scoaterea din ramă, legarea capetelor; - exerciții de evaluare și autoevaluare după fiecare etapă tehnologică; - exerciții de evaluare a lucrărilor elevilor conform cerințelor tehnologice, estetice și calitative; - discuții dirijate privind comentarea etapelor tehnologice utilizate.
--	--	--

Modulul „Activități agricole”

CLASA a V-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a V-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de creștere și îngrijire a unor culturi legumicicole (roșii, varză) / decorative cu flori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identificarea particularităților creșterii și îngrijirii răsadului de varză, de roșii; - pregătirea solului pentru semănat, pentru săditul răsadului; - pregătirea semințelor pentru semănat. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de realizare a lucrării conform procesului tehnologic.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pregătirea hainelor de lucru, inventarului necesar; 	<p>Legumicultura: roșii, varză</p> <p>1. Lucrări de toamnă: recoltarea, uscarea și păstrarea semințelor; pregătirea terenului pentru sădirea cepii, a usturoiului.</p> <p>2. Îngrijirea plantelor decorative de cameră.</p>	<p>Activități de observare-cercetare a plantelor cultivate pe lotul experimental al școlii, a plantelor de cameră;</p> <ul style="list-style-type: none"> - activități de observare a procesului de înmulțire, cultivare, recoltare și calculare a recoltei strînse; - activități practice de plantare și îngrijire a plantelor sădite pe lot și acasă; - activități practice de pregătire a solului, a semințelor pentru semănat, ținînd cont de faptul că unele plante se cultivă prin răsad, altele – pe cale vegetativă; - activități-joc de descoperire a etapelor muncii pe lot sau acasă, organizate și desfășurate pe parcursul anului;

<p>- participarea la lucrările de curățire a terenului, de săpare, afinare a solului.</p> <p>3. Cultivarea și îngrijirea plantelor sădite conform particularităților specifice ale acestora.</p> <ul style="list-style-type: none"> - îngrijirea de plantele sădite, în special de cele mici (să le ude, să le plivească la timp etc.). <p>4. Recoltarea și depozitarea semințelor de la culturile legumicole și de la florile decorative;</p> <ul style="list-style-type: none"> - strângerea roadei obținute separat (pe soiurile cultivate), utilizând lădițe speciale; - selectarea pentru semințe de la legumele, florile mai coapte, mai dezvoltate; - evaluarea calității și cantității recoltei obținute, utilizând adecvat terminologia specifică. 	<p>3. Lucrări de primăvară-vară: lucrarea solului, pregătirea semințelor și semănatul, îngrijirea plantelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - afinarea solului cu sapa, hîrlețul; - plantarea răsadului de varză, tomate; - îngrijirea acestor plante; - îngrijirea plantelor sădite toamna (ceapa, usturoiul) 	<ul style="list-style-type: none"> - activități practice privind aplicarea diverselor mijloace de depozitare, păstrare a recoltei adunate; - activități practice de cultivare, de îngrijire a plantelor sădite, în special a celor mai mici (udarea, plivirea la timp); - activități de selectare a plantelor pentru sădire: înlăturarea frunzelor vătămate, îngălbenite sau pătate etc.; - activități practice de recoltare, selectare, depozitare și păstrare a roadei obținute; a semințelor selectate pentru a fi utilizate în următorul an agricol: pregătirea materialelor și utilajelor necesare: saci, cutii, cutiuțe etc.; - activități de evaluare a calității și cantității recoltei obținute (legume și flori decorative).
---	--	---

Modulul „Activități agricole”

CLASA a VI-a – a VII-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a VII-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de cultivare și îngrijire a culturilor legumicole în sere și în răsadnițe (acasă):</p> <ul style="list-style-type: none"> - identificarea condițiilor, metodelor de cultivare și creșterea a culturilor legumicole; - stabilirea tipului de sol după structura acestuia. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de realizare conform procesului tehnologic:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identificarea utilajelor și mașinilor agricole utilizate în agricultură; 	<p>Legumicultura.</p> <p>Culturi legumicole cultivate în sere și răsadnițe. Tipuri de sol după compoziție: nisipoase, argiloase, cernoziomuri. Proprietățile solului. Îngrășămintele organice și modul de aplicare a acestora. Condiții de mediu în sere și răsadnițe. Culturi legumicole. Mașini agricole utilizate în agricultură.</p>	<p>Exerciții de elaborare a proiectului de cultivare și îngrijire a culturilor legumicole în sere și răsadnițe (acasă);</p> <ul style="list-style-type: none"> - activități de cercetare-obținere a tipurilor de sol, a structurii acestora; - activități de familiarizare cu mijloacele de sădire și îngrijire a plantelor în sere și răsadnițe, utilizând utilajele respective; - activități practice de îngrijire a culturilor legumicole răsadite (sădite); - activități-joc de descoperire a etapelor muncii în sere, în răsadnițe sau acasă;

<p>- participarea la lucrările de primăvară-vară: (plivitul, răritul, prășitul plantelor legumicole în sere (acasă)).</p> <p>3. Efectuarea unor lucrări de îngrijire a plantelor sădite conform particularităților acestora:</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea materialului săditor, urmărind ca plantele să fie sănătoase; - îngrijirea de plantele sădite în sere. <p>4. Evaluarea calității îngrijirii plantelor legumicole sădite în sere, răsadnițe (acasă):</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea calității lucrărilor efectuate, evidențiind aspectul, calitatea, cantitatea plantelor. 		<ul style="list-style-type: none"> - activități practice privind îngrijirea specială a plantelor afectate de unele boli (înlăturarea frunzeor vătămate, îngălbenite, pătate etc.); - activități de evaluare a calității plantelor, a modalităților de îngrijire evidențiind îngrășămintele aplicate, proprietățile solului; - activități de evaluare a calității îngrijirii culturilor legumicole, evidențiind aspectul ecologic, aspectul roadei, cantitatea etc.).
--	--	---

Modulul „Activități agricole”

CLASELE a VIII-a – a IX-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a IX-a elevul va fi <i>competent în</i>:</p> <p>1. Elaborarea unui proiect de cultivare-îngrijire a unor culturi fructifere: coacăz, căpșun sau zmeură, pomi fructiferi / viță-de-vie (la alegere):</p> <ul style="list-style-type: none"> - identificarea acțiunii factorilor de mediu asupra producției de fructe; - clasificarea plantelor fructifere după particularitățile biologice ale acestora. 	<p>Pomicultura</p> <p>Plante fructifere lemnoase. Plante fructifere ierboase. Influența factorilor de mediu asupra producției de fructe. Pepiniera și materialul săditor. Arbuști fructiferi. Coacăzul, agrișul.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Activități de organizare și elaborare a unui proiect de cultivare-îngrijire a unor plante fructifere: coacăz, căpșun sau zmeură – la alegere; - activități de identificare a acțiunii factorilor de mediu asupra producției de fructe; - activități de clasificare a plantelor fructifere după particularitățile biologice ale acestora;

<p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de realizare conform procesului tehnologic:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stabilirea utilajului și materialelor necesare; - participarea la lucrările de pregătire a solului. <p>3. Realizarea lucrărilor de îngrijire, recoltare a roadei obținute.</p> <p>4. Evaluarea calității roadei obținute:</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea calității lucrărilor de realizare a roadei, de ambalare, transportare etc. ; - utilizarea adecvată a terminologiei specifice. 	<p>Plantațiile de zmeură.</p> <p>Particularitățile biologice și importanța coacăzului, agrisului etc.</p> <p>Viticultura.</p> <p>Organele viței-de-vie.</p> <p>Fructul – caracter distinct al soiului.</p> <p>Formarea butucilor și lucrării în verde.</p> <p>Boli și dăunători.</p> <p>Strugurii și importanța lor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - activități de pregătire a solului: curățirea terenului, greblarea, afinarea etc. ; - activități practice de îngrijire a plantelor fructifere cultivate; - activități de recoltare, sortare a roadei; - activități de evaluare a rezultatelor muncii depuse, a calității și cantității roadei.
---	---	--

Modulul „Spații verzi”

CLASELE a V-a – a IX-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>1. Elaborarea unui proiect de cultivare și îngrijire a plantelor floricole perene, de creare a spațiilor verzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - descrierea modalității, condiții de cultivare și creștere a plantelor floricole perene, arbuști etc.; - stabilirea tipului de sol după structură și metodele de lucrare. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de realizare conform proiectului tehnologic:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pregătirea solului, materialului vegetativ săditor, ustensilelor etc.; - respectarea normelor de igienă și protecție a muncii. <p>3. Efectuarea lucrărilor de plantare și îngrijire a plantelor decorative:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plantarea materialului săditor conform cerințelor agricole; - îngrijirea plantelor decorative și protejarea de dăunători. <p>4. Evaluarea calității îngrijirii plantelor decorative din spațiile verzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea calității îngrijirii după aspectul plantelor decorative. 	<p>1. Plante decorative:</p> <ul style="list-style-type: none"> - arbori, arbuști, trandafiri; - plante floricole perene; - stînjenei, pioni, lălele, crizanteme etc. ; - plante decorative de cameră. <p>2. Condiții de înmulțire a plantelor floricole perene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pregătirea răsadului; - pregătirea solului. <p>3. Ustensile de lucru a solului, de îngrijire a plantelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - norme de igienă și protecție a muncii. <p>4. Ingrășăminte.</p> <p>5. Bolile și dăunătorii plantelor floricole.</p> <p>*6. Aranjamente florale</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Discuții dirijate privind diverse plante decorative: arbori; arbuști; trandafiri; plante floricole perene, plante de cameră etc.; - exerciții de elaborare a proiectelor de cultivare a plantelor floricole perene / arbuștilor etc.; - activități de pregătire a mijloacelor de cultivare a diverselor plante decorative, plante floricole etc.; - activități practice de plantare și îngrijire a plantelor decorative și a spațiilor verzi; - activități practice de stabilire / de observare a stării de îngrijire și a sănătății plantelor; - * activități practice de îngrijire a plantelor afectate de dăunători; - exerciții de evaluare a calității de prelucrare și îngrijire a plantelor și spațiilor.

Modulul „Tehnologii de prelucrare a lemnului”

CLASA a V-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui obiect din lemn / placaj, la preferință:</p> <ul style="list-style-type: none"> - determinarea proprietăților fizice și mecanice ale lemnului; - identificarea materialelor și speciilor lemnoase; - argumentarea necesității valorificării meșteșugului de prelucrare artistică a lemnului pentru integrarea culturală și socială; - elaborarea unui proiect al obiectului ce va fi confecționat cu stabilirea formei și proporțiilor; - elaborarea schiței de ornament geometric tradițional. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de confecționare: pregătirea materialelor și a ustensilelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea uneltelor și dispozitivelor manuale pentru tăiere și găurire; - respectarea regulilor de protecție în muncă la utilizarea uneltelor, ustensilelor, dispozitivelor și aparatelor electrice. <p>3. Confecționarea obiectului proiectat utilizând diferite instrumente și dispozitive necesare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - croirea economă a detaliilor obiectului; - respectarea consecutivității operațiunilor conform fișei tehnologice; - executarea ornamentelor decorative schițate. 	<p>Obiecte tradiționale confecționate din lemn/placaj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obiecte utilitare și decorative: poliță, cutie, ramă, fundișor de bucătărie, panou, suport etc. <p>Materiale lemnoase:</p> <ul style="list-style-type: none"> - esențele lemnoase; - proprietățile fizice și mecanice ale materialelor lemnoase; - defectele și bolile lemnului. <p>Ustensile :</p> <ul style="list-style-type: none"> - instrumente de tasare; - tipuri de ferăstraie; - dispozitive pentru găurire; - pirogravor. <p>Tehnologii de prelucrare a lemnului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dimensiunile și părțile semifabricatului; - trasarea dimensiunilor; - tăierea semifabricatului; - găurirea; - metode simple de îmbinare a pieselor din lemn (prin cuie, prin șuruburi, prin încliere); - metode de finisare. 	<ul style="list-style-type: none"> - discuții despre obiectele tradiționale confecționate din lemn; - discuții despre speciile lemnoase; - exerciții de deosebire a proprietăților fizice și mecanice ale esențelor lemnoase; - exerciții de trasare cu rigla, colțarul, compasul etc. - exerciții de citire și executare a desenului tehnic; - activități de analiză a obiectelor alcătuite din mai multe detalii și tipurile de îmbinări simple; - discuții privind istoricul dezvoltării meșteșugului de prelucrare artistică a lemnului și importanța lui în dezvoltarea civilizației și culturii naționale; - exerciții de reprezentare grafică a formei, proporțiilor, părților unor obiecte din lemn /placaj; - discuții despre semnificația ornamentului tradițional (rozeta, zigzagul, floarea etc.); - exerciții de reprezentare grafică a unor ornamente geometrice tradiționale; - activități de analiză a obiectelor din lemn cu ornament tradițional; - excursii la expoziții și târguri ale meșterilor populari; - colectarea obiectelor de lemn din trecut; - evaluarea proiectelor prezentate de elevi; - exerciții de tăiere cu ferăstrăul de traforaj; - exerciții de pirogravare; - discuții despre construcția pirogravorului;

<p>4. Evaluarea obiectului confecționat conform criteriilor estetice, tehnologice, utilitare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea unui comentariu referitor la tehnologiile utilizate și etapele de confecționare; - relatarea informației despre semnificația ornamentului redat; - aprecierea calității și corectitudinii lucrării proprii și a colegilor. 	<p>Tehnologii de prelucrare artistică a lemnului:</p> <p>Traforajul, pirogravura.</p> <p><i>Ornamentica tradițională:</i></p> <p>elemente de ornament geometric;</p> <p>motive populare;</p> <p>compoziții decorative.</p>	<p>lucrări practice de confecționare a unui obiect din lemn/placaj;</p> <p>lucrări practice de ornamentare prin pirogravare;</p> <p>discuții privind evaluarea lucrărilor elevilor;</p> <p>discuții privind descrierea etapelor tehnologice utilizate în activitățile practice de confecționare;</p> <p>discuții despre ornamentele tradiționale utilizate.</p>
--	--	---

Modulul „Tehnologii de prelucrare a lemnului”

CLASA a VI-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui obiect gravat sau cioplit cu ornament geometric la preferință:</p> <ul style="list-style-type: none"> - argumentarea necesității valorificării procedeelelor de gravare și cioplire în lemn a ornamentului geometric; - elaborarea unui proiect al obiectului ce va fi confecționat; - selectarea tematicii, ornamentului. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de confecționare: pregătirea materialelor și a ustensilelor (lemn, dălți, cuțite pentru cioplire, vopsele pentru tonare).</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea materialelor și ustensilelor necesare; - aprecierea stării tehnice a ustensilelor; - respectarea regulilor de protecție a muncii cu ustensilele ascuțite. 	<p>Obiecte din lemn ornamentate tradițional:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obiecte utilitare și decorative: poliță, scăunel, blidar, fundișor de bucătărie, cutie, suport, ramă, cuier, cornișă etc.; <p>Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - esențe de lemn moale: tei, plop, arin; - tipuri de rindele; - dălți cu diverse configurații ale tăișului; - cuțite pentru cioplire cu unghiuri diverse de ascuțire; - vopsele pentru tonare. <p>Tehnologii de prelucrare a lemnului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rindeluirea; - părțile semifabricatului; - dălțuirea; - metode și instrumente de trasare; - îmbinarea pieselor prin cepuri rotunde. 	<ul style="list-style-type: none"> - discuții despre tehnologiile de prelucrare manuală a lemnului (rindeluirea, dălțuirea); - exerciții practice de trasare, rindeluire, dălțuire; - discuții privind diversitatea creației meșterilor populari din regiune; - discuții despre semnificația ornamentului geometric tradițional; - exerciții de reprezentare grafică a formei, proporției, părților unor obiecte utilitare sau decorative confecționate din lemn; - specificul procedeelelor de gravare și cioplire a ornamentului geometric; - exerciții de alcătuire a unui ornament geometric tradițional; - evaluarea schițelor de ornament prezentate de elevi; - discuții despre esențele lemnoase necesare pentru prelucrarea artistică a lemnului;

<p>3. Confeccionarea unui obiect din lemn utilizând procedeele de gravare și cioplire a ornamentului geometric:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respectarea proporțiilor părților componente conform schiței; - confeccionarea părților obiectului proiectat; - executarea elementelor decorative aplicate pe placa de lemn. <p>4. Evaluarea obiectului confeccionat conform criteriilor estetice, tehnologice, utilitare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea unui comentariu referitor la subiectul, la ornamentele realizate; - demonstrarea utilității obiectului confeccionat. 	<p>Tehnologii de prelucrare artistică a lemnului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gravura în lemn; - cioplirea ornamentului geometric tradițional. <p>Ornamentica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - compoziții ornamentale gen peisaj, natură moartă; - motive fitomorfe, zoomorfe; - motive stilizate; - ornamente geometrice (triunghi, linie dreaptă, linie curbă, rozetă). 	<ul style="list-style-type: none"> - excursii la expoziții și târguri ale meșterilor populari, la muzeul ținutului natal; - activități de analiză a obiectelor din lemn cu ornament geometric tradițional; - colectarea unor obiecte ornamentate din trecut; - exerciții de gravare în lemn; - exerciții de cioplire în lemn; - lucrări practice de confeccionare a unui obiect din lemn; - lucrări practice de ornamentare; - discuții privind evaluarea lucrării elevilor; - discuții privind descrierea semnificației elementelor decorative realizate.
--	---	---

Modulul „Tehnologii de prelucrare a lemnului”

CLASA a VII-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>1. Elaborarea unui proiect de confeccionare a unui obiect utilitar cioplit cu ornament geometric sau sculptat în volum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea schiței grafice a unui obiect din lemn cu ornament geometric tradițional; <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de confeccionare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pregătirea materialelor și ustensilelor (lemn, dălți, cuțițe, pile) <p>3. Confeccionarea obiectului proiectat prin utilizarea ustensilelor pentru cioplire în lemn:</p>	<p>Obiecte tradiționale confeccionate din lemn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obiecte utilitare și decorative: candelabru, lingură, căuș, farfurie, tipsie, blidar, cutie decorativă, set de bucătărie, poliță, cuier, panou. <p>Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lemn de tei, arin, cireș, fag, arțar, mesteacăn; - dălți pentru sculptare; - dălți pentru strunjire; - cuțițe pentru cioplire; <p>Tehnologii de prelucrare a lemnului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tipuri de îmbinări ale detaliilor prin cep și cuib; - strunjirea la strung; 	<ul style="list-style-type: none"> - discuții despre metodele de prelucrare mecanică a materialului lemnos; - analiza construcției strungului, bormașinii și a fereștrăului electric de traforaj; - exerciții de găurire, de tăiere, de strunjire cu mașini și strunguri electrice; - discuții privind diversitatea motivelor de ornament geometric; - exerciții de reprezentare grafică a formei, proporției, părților unui obiect sculptat; - discuții privind specificul sculpturii în volum;

<ul style="list-style-type: none"> - utilizarea corectă a ustensilelor pregătite pentru lucrul cu semifabricatele; - respectarea proporțiilor părților componente conform schiței din proiect; - executarea elementelor decorative conform schiței; <p>4. Evaluarea obiectului confecționat conform criteriilor estetice, tehnologice, utilitare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea etapelor tehnologice de confecționare a obiectului utilizând termenii de specialitate; - aprecierea costului obiectului. 	<p>Tehnologii de prelucrare artistică a lemnului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cioplirea ornamentului geometric tradițional; - trasarea ornamentului; - cioplirea ornamentului; - finisarea decorativă. - sculptura în volum; <p>Ornamentica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ornamente geometrice cu motive fitomorfe, zoomorfe, cosmomorfe; - motive stilizate; - ornamente geometrice alcătuite din romb, pătrat, triunghi, rozet. 	<ul style="list-style-type: none"> - activități de analiză a obiectelor de lemn sculptate și cu ornament geometric tradițional; - excursii la expoziții și târguri ale meșterilor populari; - exerciții de alcătuire a unei schițe de ornament; - evaluarea schiței prezentate de elevi; - exerciții de sculptură în volum; - discuții despre proprietățile lemnului; - lucrări practice de confecționare a unui obiect sculptat sau cioplit; - discuții despre evaluarea lucrărilor elevilor; - discuții privind descrierea etapelor tehnologice de confecționare utilizate în activitățile practice.
---	--	---

Modulul „Tehnologii de prelucrare a lemnului”

CLASA a VIII-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui obiect sculptat în relief :</p> <ul style="list-style-type: none"> - argumentarea necesității valorificării meșteșugului de sculptare în relief pentru integrarea culturală și socială; - prezentarea schiței grafice a obiectului sculptat; - alcătuirea schiței de decor. <p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de confecționare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pregătirea materialelor și ustensilelor; - respectarea regulilor de protecție în muncă la sculptarea în lemn. 	<p>Obiecte din lemn sculptate în relief:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obiecte utilitare și decorative: platou, farfurie, cuier, panou, ramă, elemente de ornamentare a ușilor, porților, frontoanelor etc. <p>Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lemn de esențe tari (stejar, frasin etc.) - ustensile pentru sculptare. <p>Tehnologii de prelucrare artistică a lemnului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sculptura în relief; - noțiune de basorelief, gorelief; 	<ul style="list-style-type: none"> - discuții privind varietatea motivelor și tehnologiilor utilizate la sculptura în relief; - discuții privind diversitatea creației meșterilor populari din localitate; - exerciții de reprezentare grafică a unui obiect sculptat în relief; - discuții despre semnificația motivelor fitomorfe, zoomorfe, cosmomorfe, scheomorfe; - excursii la târgurile și expozițiile meșterilor populari; - colectarea unor obiecte sculptate din trecut;

<p>3. Confecționarea obiectului proiectat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepararea materialului lemnos pentru lucru; - transpunerea desenului ornamentului, motivului pe material; <p>4. Evaluarea obiectului confecționat conform criteriilor estetice, tehnologice, utilitare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea unui comentariu referitor la subiectul decorativ redat; - aprecierea aspectului estetic și subiectului selectat de către colegii de clasă; - determinarea costului obiectului confecționat. 	<ul style="list-style-type: none"> - noțiune de plan, spațiu, adâncime, proporție, perspectivă. <p>Ornamentica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - compoziții cu motive fitomorfe, zoomorfe, cosmomorfe, scheomorfe; - compoziții cu peisaj, natură moartă; - compoziții abstracte. <p>Reparația tâmplăriei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - unelte și dispozitive pentru reparația ușilor, ferestrelor, mobilierului; - reparația și schimbarea lacătului; - furnitura mobilierului. 	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de alcătuire a unui ornament; - culegerea materialului ilustrativ din localitate (schiță, fotografii); - exerciții de utilizare corectă a ustensilelor pentru sculptură; - lucrări practice de confecționare a obiectului; - lucrări practice de aplicare a ornamentului pe obiect; - discuții privind evaluarea lucrării elevilor; - discuții privind descrierea etapelor tehnologice de confecționare utilizate în activitățile practice.
--	---	---

Modulul „Tehnologii de prelucrare a lemnului”

CLASA a IX- a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui obiect din lemn, cu îmbinarea mai multor tehnologii de prelucrare artistică a lemnului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - argumentarea necesității valorificării meșteșugului popular de prelucrare artistică a lemnului; - distingerea varietății obiectelor confecționate cu utilizarea diverselor tehnologii de prelucrare artistică a lemnului; - elaborarea unui proiect de confecționare a unui obiect ornamentat; - alcătuirea schiței de ornamente și motive. 	<p>Obiecte din lemn ornamentate tradiționale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obiecte utilitare (set de bucatărie, scăunel, sipețel, veselă, etc.) - elemente de mobilier; - elemente de decor al porților, frontoanelor; - obiecte de cult; - obiecte decorative. - Materiale și ustensile: - lemn de diverse specii; - ustensile pentru traforare, gravaure, cioplire, sculptare. 	<ul style="list-style-type: none"> - discuții privind activitatea Uniunii Meșterilor Popolari din Republica Moldova. - discuții despre varietatea și semnificația ornamentului tradițional; - activități de analiză a obiectelor din lemn ornamentate în motive tradiționale; - literatura din domeniul meșteșugurilor populare; - analiza literaturii din domeniul meșteșugurilor populare; - organizarea expozițiilor și târgurilor la nivel de localitate, republică; - colectarea unor obiecte ornamentate din trecut;

<p>2. Conceperea și organizarea mijloacelor de confecționare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pregătirea materialelor și a ustensilelor (lemn de divesre specii, ustensile pentru sculptură, - cioplire, traforare, gravură) - deosebirea speciilor lemnoase după culoare, textură, densitate; - planificarea etapelor de confecționare; - organizarea locului de muncă și respectarea regulilor de protecție în muncă. <p>3. Confecționarea obiectului proiectat utilizând ustensilele necesare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - desenarea, trasarea, transpunerea ornamentelor, motivelor pe material; - confecționarea și ornamentarea obiectului proiectat. <p>4. Evaluarea obiectului confecționat conform criteriilor estetice, tehnologice, utilitare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea unui comentariu referitor la tehnologiile utilizate la prelucrarea artistică a lemnului. 	<p>Tehnologii de prelucrare artistică a lemnului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - traforajul; - pirogravura; - gravura în lemn; - cioplirea ornamentului geometric; - sculptura în relief; - sculptura în volum; - strunjirea; - mozaicul (furniruirea); <p>Ornamentica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Compoziții cu motive geometrice, fitomorfe, zoomorfe, cosmomorfe, schemomorfe, antropomorfe. 	<ul style="list-style-type: none"> - excursii în regiunile unde este dezvoltat meșteșugul de prelucrare artistică a lemnului; - exerciții de alcătuire a schițelor de ornament; - evaluarea proiectelor prezentate de elevi; - lucrări practice de modelare a obiectului; - lucrări practice de executare a decorului pe obiectul modelat; - discuții privind evaluarea lucrărilor elevilor; - discuții privind descrierea tehnologiilor utilizate la prelucrarea artistică a lemnului; - discuții despre managementul organizării unui târg al meșterilor populari.
---	--	--

Modulul „Tehnologia prelucrării metalului”

CLASA a VII-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui obiect din tinichea (dantelă) la streășină, cornier, cornișă, elemente de fronton, cutie decorativă, suport, jucării etc., la preferință:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea schiței grafice a unui obiect din tinichea; - distingerea varietății ornamentului tradițional. 	<p>Obiecte tradiționale confecționate din tinichea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dantele, cornișe, elemente de fronton, elemente de porți, fîntîni; - elemente de decor ale casei, porții, fîntîni (dantelă, cornișe, elemente de fronton, cornier); - obiecte decorative (cutii, suport, candelabru); - jucării 	<ul style="list-style-type: none"> - Discuții despre istoricul dezvoltării meșteșugului și importanța prelucrării artistice a metalelor în dezvoltarea civilizației și culturii naționale; - convorbiri despre necesitatea și utilitatea obiectelor din tinichea; - exerciții de reprezentare grafică a formei și proporțiilor unui obiect din tinichea; - discuții privind diversitatea ornamentului tradițional;

<p>2. Conceperea și organizarea procesului tehnologic de confecționare: pregătirea materialelor și a ustensilelor (tinicheaua, trasorul, tiparul, foarfeca, ciocanul, nicovala, menghina):</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizarea locului de muncă a tinichigului; - respectarea normelor de protecție în muncă; <p>3. Confecționarea unui obiect decorativ din tinichea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respectarea proporțiilor și dimensiunilor conform schiței de proiect; - trasarea ornametului pe tinichea; - tăierea, decuparea tinichelei; <p>4. Evaluarea obiectului confecționat conform criteriilor estetice, tehnologice, utilitare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea unui comentariu referitor la tehnologiile utilizate și etapele de confecționare; - relatarea informației despre ornamentul redat; - aprecierea lucrărilor colegilor; - utilizarea corectă a terminologiei specifice. 	<p>Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tinichea de grosimi diferite; - foarfece cu diferite dimensiuni; - instrumente de trasare; - ciocane cu configurație diversă; - dălți pentru tăierea tinichelei; - nicovală; <p>Tehnici de executare a decorului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prin tăiere; - prin decupare; - prin traforare; - prin îndoiere; - prin nituire și batere. <p>Ornamentica tradițională:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elemente de ornament geometric tradițional; - motive populare; - compoziții decorative. 	<ul style="list-style-type: none"> - activități de analiză a elementelor tradiționale folosite în tinichigerie (elemente de fronton, streășină, poartă, fîntînă); - exerciții de alcătuire a unui ornament geometric tradițional, a unui motiv popular; - evaluarea schițelor de ornament; - excursii în regiunile unde este dezvoltat meșteșugul tinichigeriei; - culegerea materialului ilustrativ din zona geografică (schițe, fotografii, ilustrații) - colectarea unor obiecte vechi din tinichea; - exerciții de trasare a ornamentului pe tinichea; - exerciții de tăiere, decupare, traforare a tinichelei; - lucrări practice de executare a elementelor, părților obiectului confecționat; - discuții privind evaluarea lucrărilor elevilor; - discuții privind descrierea etapelor tehnologice de confecționare utilizate în activitățile practice.
--	--	---

Modulul „Tehnologia prelucrării metalului”

CLASA a VIII-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui obiect executat prin ștemuire (panou decorativ, ramă, farfurie, obiecte de cult etc.), la preferință:</p> <ul style="list-style-type: none"> - argumentarea necesității valorificării procedeeului de ștemuire în tradițiile populare; 	<p>Obiecte tradiționale confecționate prin ștemuire:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dantele, cornișe, elemente de fronton, elemente de porți, fîntîni; - elemente de decor ale interiorului; 	<ul style="list-style-type: none"> - Discuții despre arta ștemuirii și importanța ei în tradițiile populare (ștraie ostășești, zale, scuturi etc.); - convorbiri despre semnificația ornamentelor executate prin ștemuire (zimbrul, vulturul, soarele, luna);

<ul style="list-style-type: none"> - prezentarea schiței grafice a unui obiect executat în tehnica ștemuirii; - distingerea varietății ornamentului tradițional; <p>2. Conceperea și organizarea procesului tehnologic de confecționare: pregătirea materialelor și a ustensilelor (foaie de metal laminat, tiparul, trasorul, pernuța cu nisip, ciocănele):</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizarea locului de muncă al meșterului ștemuitor; - respectarea normelor de protecție în muncă; <p>3. Confecționarea unui obiect decorativ în tehnica de ștemuire:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respectarea proporțiilor și dimensiunilor conform schiței de proiect; - trasarea ornamentului pe tinichea; - ștemuirea ornamentului, motivului decorativ ales. <p>4. Evaluarea obiectului confecționat conform criteriilor estetice, tehnologice, utilizare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea unui comentariu referitor la tehnologiile utilizate și la etapele de confecționare; - relatarea informației despre ornamentul redat; - aprecierea lucrărilor colectivelor; - utilizarea corectă a terminologiei specifice. 	<ul style="list-style-type: none"> - obiecte decorative (panou, farfurie, ramă, sipețel) - obiecte de cult (ancadramente pentru icoane, candelabru). <p>Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - foaie de metal laminat; - pernuța cu nisip; - ciocănele de diverse forme și dimensiuni; <p>Tehnici de executare a decorului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prin ștemuire; - prin ciocănire; - prin înnegrire și înălbire a metalului; - prin îndoiere; - prin nituire și batere. <p>Ornamentica tradițională:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elemente de ornament geometric tradițional; - motive populare; - compoziții decorative; - elemente de ornament fitomorf, zoomorf. 	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de reprezentare grafică a formei și proporțiilor unui obiect executat prin ștemuire; - exerciții de alcătuire a unor ornamente tradiționale semnificative; - discuții privind diversitatea ornamentului tradițional; - activități de analiză a elementelor tradiționale folosite în procedeul de ștemuire (elemente de fronton, streășină, poartă, fntînă); - evaluarea schițelor de ornament; - excursii la muzeul de istorie a ținutului natal din localitate; - culegerea materialului ilustrativ din zona geografică (schițe, fotografii, ilustrații); - colectarea unor obiecte vechi ștemuite; - exerciții de trasare a ornamentului pe metal; - exerciții de ciocănire, batere, îndoire, nituire a metalului laminat; - lucrări practice de executare a elementelor decorative, a obiectului confecționat; - discuții privind evaluarea lucrărilor elevilor; - discuții privind descrierea etapelor tehnologice de confecționare utilizate în activități practice.
---	---	---

Modulul „Tehnologia prelucrării metalului”

CLASA a IX-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui obiect din metal forjat (candelabru, mîner, răzătoare, cuier, obiecte de giuvaiergie etc.), la preferință:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea schiței grafice a unui obiect, îmbinând mai multe tehnici de prelucrare artistică a metalului; - distingerea varietății ornamentului tradițional din metal forjat; <p>2. Pregătirea materialelor și a ustensilelor (fișie sau bară cu secțiune rotundă sau pătrată de metal forjat, tiparul, dispozitivul de îndoire a metalului, fileturi, strungul de prelucrare a metalului, ciocane, clește):</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizarea locului de muncă a meșterului fierar, giuvaier; - respectarea normelor de protecție în muncă; <p>3. Confecționarea unui obiect decorativ din metal forjat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respectarea proporțiilor și dimensiunilor conform schiței de proiect; - asamblarea părților obiectului utilizând diverse metode; - îndoirea, răsucirea metalului forjat; <p>4. Evaluarea obiectului confecționat conform criteriilor estetice, tehnologice, utilitare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea unui comentariu referitor la tehnologiile utilizate și etapele de confecționare; - relatarea informației despre ornamentul redat; - utilizarea corectă a terminologiei specifice. 	<p>Obiecte tradiționale confecționate din metal forjat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elemente decorative pentru uși, zăbrele, porți, garduri; - obiecte de cult; - obiecte utilitare (mîner, cuier, suport ect.); - obiecte de giuvaiergie; <p>Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fișie din metal forjat; - bare cu secțiuni rotunde și pătrate; - dispozitiv de îndoire; - dispozitiv de încălzire a metalului; - strungul de filetat; - ciocane, clește, nicovală, menghină; <p>Tehnici de executare a decorului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prin forjare; - prin strunjire; - prin îndoire; - prin răsucire; <p>Ornamentica tradițională:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elemente de ornament geometric tradițional; - motive populare; - elemente de ornament fitomorf, zoomorf, scheomorf, cosmomorf. 	<ul style="list-style-type: none"> - Discuții privind istoricul dezvoltării meșteșugului de prelucrare artistică a metalului forjat pe teritoriul Moldovei. - convorbiri despre semnificația ornamentelor executate din metal forjat (rozeta, pomul vieții, etc.); - exerciții de reprezentare grafică a formei și proporțiilor unui obiect confecționat din metal forjat; - exerciții de alcătuire a unor ornamente tradiționale semnificative; - discuții privind diversitatea ornamentului tradițional; - evaluarea schițelor de ornament; - excursii în teritoriu, la muzeul ținutului natal; - culegerea materialului ilustrativ din zona geografică (schițe, fotografii, ilustrații) - colectarea unor obiecte vechi din metal forjat; - exerciții de filetare, strunjire a metalului; - exerciții de îndoire, răsucire a metalului; - lucrări practice de executare a elementelor decorative; - lucrări practice de asamblare prin filet, nituire, legare cu sîrmă; - lucrări de finisare decorativă; - discuții despre evaluarea lucrărilor elevilor; - discuții privind descrierea etapelor tehnologice de confecționare utilizate în activitățile practice.

CLASELE a VIII-a – a IX-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>1. Elaborarea unui proiect de schemă a montării unei instalații:</p> <ul style="list-style-type: none"> - argumentarea necesității cunoașterii electrotehnicii în viața cotidiană; - prezentarea schemei de montare a unei instalații electrice. <p>2. Conceperea și organizarea locului de muncă: pregătirea materialelor și uneltelor pentru electromontare (fire electrice, becuri, întrerupătoare, șurubelnițe, clește cu izolatori, dispozitiv de simulare)</p> <ul style="list-style-type: none"> - respectarea regulilor de protecție a muncii în timpul lucrărilor de electromontare. <p>3. Montarea unei instalații electrice în serie și în paralel;</p> <ul style="list-style-type: none"> - montarea instalației electrice conform schemei grafice; - utilizarea corectă a semnelor convenționale la alcătuirea schemei; - utilizarea corectă a uneltelor pentru montare. <p>4. Evaluarea lucrărilor realizate din punct de vedere funcțional;</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea etapelor de electromontare; - argumentarea corectitudinii procedurilor efectuate; - utilizarea terminologiei specifice. 	<p>1. Corpuri de iluminat și aparate electrocasnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - schema instalațiilor electrice în serie și paralel; - dispozitive electromagnetice (sonerie, releu); - corpuri de iluminat; - motoarele electrice. <p>2. Materiale și ustensile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - conductori (fire electrice); - dispozitiv de simulare pentru electrotehnică; - becuri, întrerupător; - motor electric; - șurubelnițe, clește, cuțite cu izolatoare. <p>3. Lucrări de electromontare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - montarea în serie a doua becuri; - montarea în paralel a doua becuri; - conectarea conductorilor la accesoriile electrice; - montarea unui motor la un circuit electric cu o fază. <p>4. Tehnologii de electrotehnică:</p> <ul style="list-style-type: none"> - circuitul electric și elementele lui; - scheme electrice; - semne convenționale în scheme electrice; - noțiunea de rotor și stator. <p>5. Reparații aparatură electrocasnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - construcția și principiul de funcționare a electromagnetului, soneriei electrice, releului și electromotorului, dispozitivelor automate cu electromagnet și releu termic. 	<ul style="list-style-type: none"> - discuții despre importanța cunoașterii surselor de energie electrică în viața cotidiană; - discuții despre metodele de alcătuire a schemelor electrice utilizând semnele convenționale; - discuții despre materialele conductoare și izolatoare; - exerciții de alcătuire a unei scheme de montare în serie și în paralel a doua becuri; - evaluarea schemelor alcătuite; - lucrări practice de montare a unui dispozitiv prin unirea a doua becuri în serie sau în paralel; - discuții despre tipurile de motoare, construcția și importanța lor în economia națională; - discuții despre metodele de alcătuire a unui circuit electric cu motor prin utilizarea semnelor convenționale; - exerciții de proiectare a unei scheme electrice; - discuții despre funcțiile statorului și rotorului în funcționarea motorului electric; - exerciții de reprezentare grafică a detaliilor electromotorului; - discuții despre funcțiile transformatorului; - evaluarea schemelor de montare; - lucrări practice de montare a motorului electric în circuit; - discuții despre regulile de protecție în timpul lucrărilor de electromontare; - evaluarea lucrărilor practice efectuate; - discuții privind descrierea etapelor de montare.

Modulul „Automobilul ”

CLASELE a VIII-a --- a IX-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>1. Elaborarea unui proiect de schemă a funcționării mecanismelor principale ale automobilului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea schemei grafice de funcționare a mecanismelor principale ale automobilului; <p>2. Conceperea și organizarea locului de muncă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pregătirea pieselor și a uneltelor de asamblare (simulatoare de piese ale mecanismelor automobilului, set de chei pentru dezasamblare și asamblare); - respectarea regulilor de protecție în muncă și normele igienico-sanitare. <p>3. Asamblarea mecanismelor automobilului conform schemei grafice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - asamblarea pieselor principale ale mecanismului; - citirea semnelor convenționale ale schemei grafice; - utilizarea corectă a uneltelor pentru asamblare. <p>4. Evaluarea lucrărilor realizate din punct de vedere funcțional:</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea etapelor de asamblare a pieselor mecanismelor; - argumentarea corectitudinii procedurilor efectuate; - utilizarea terminologiei specifice. 	<p>1. Tipuri de mijloace de transport:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mijloace de transport cu motor cu ardere internă în 4 timpi; - mijloace de transport cu motor de tip Diesel. <p>2. Materiale și utensilare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - simulatoare ale pieselor mecanismelor principale ale automobilului; - set de chei, dispozitive de asamblare, dezasamblare. <p>3. Mecanisme funcționale ale automobilului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motor; - cutie de transmisie; - ambreiaj; - sistem de frînare; - sistem de accelerare; - sistem de răcire a motorului; - sistem de alimentare; - schema electrică. <p>4. Regulamentul circulației rutiere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obligațiunile conducătorului de vehicul; - organizarea și dirijarea circulației rutiere (semnalele agentului de circulație, indicatoarele rutiere, marcajele rutiere); - reguli pentru circulația vehiculelor. 	<ul style="list-style-type: none"> - discuții despre importanța transportului în dezvoltarea socială și economică a țării; - discuții despre mecanismele funcționale principale ale automobilului și interacțiunea lor reciprocă; - exerciții de proiectare a unei scheme de funcționare reciprocă a motorului, cutiei de transmisie; - evaluarea schemei conform parametrilor indicați; - exerciții de alcătuire a unei scheme de funcționare a sistemului de ambreiaj; - discuții despre importanța respectării normelor tehnice la cuplarea și decuplarea pieselor; - discuții despre respectarea normelor de protecție în timpul reparației mecanismelor automobilului; - lucrări practice de asamblare și dezasamblare a cutiei de transmisie și a motorului; - evaluarea respectării parametrilor; - discuții despre importanța cunoașterii regulamentului circulației rutiere; - exerciții de învățare a indicatoarelor rutiere și a chestionarelor; - evaluarea cunoașterii regulamentului circulației rutiere; - discuții despre importanța motorului în funcționarea automobilului; - discuții despre piesele principale ale automobilelor; - exerciții de proiectare a unei scheme de funcționare reciprocă a pieselor motorului; - discuții despre parametrii pieselor motorului; - exerciții de calculare a parametrilor de uzură a pieselor motorului; - evaluarea exercițiilor; - discuții despre tipurile de carburanți și lubrifianți; - lucrări practice de asamblare a motorului; - evaluarea lucrărilor practice; - evaluarea cunoștințelor în situațiile create.

Modulul „Mașinile agricole și tractorul”

CLASELE a VIII- a – a IX-a

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>1. Elaborarea unui proiect de schemă a funcționării mecanismelor principale ale mașinilor agricole și tractorului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea schemei grafice de funcționare a mecanismelor principale ale mașinilor agricole și tractorului. <p>2. Conceperea și organizarea locului de muncă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pregătirea pieselor și a uneltelor de asamblare (simulatoare ale pieselor mecanismelor mașinilor agricole și tractorului, set de chei pentru dezamblare și asamblare); - respectarea regulilor de protecție în muncă și - normele igienico-sanitare. <p>3. Asamblarea mecanismelor mașinilor agricole și tractorului conform schemei grafice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - asamblarea pieselor principale ale - mecanismului; - citirea semnelor convenționale ale schemei - grafice; - utilizarea corectă a uneltelor pentru - asamblare. 	<p>Clasificarea mașinilor agricole:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mașină agricolă pentru arat; - mașină agricolă pentru cultivat; - mașini agricole pentru semănat și sădit; - mașini agricole pentru colectarea roadei; - mașini agricole de pulverizare a preparatelor chimice. <p>Noțiuni generale despre tractor și mecanismele funcționale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tipuri de tractoare (cu cauciucuri, cu șenile); - construcția motorului; - construcția transmisiei. <p>Deservirea tehnică a mașinilor agricole și a tractorului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - schema deservirii periodice; - deservirea mecanismelor funcționale; - păstrarea tehnicii agricole. <p>Regulamentul circulației rutiere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obligațiunile conducătorului de tractor; 	<ul style="list-style-type: none"> - discuții despre importanța mașinilor agricole și a tractorului în dezvoltarea socială și economică a țării; - discuții despre mecanismele funcționale principale ale mașinilor agricole și ale tractorului; - exerciții de proiectare a unei scheme de funcționare a unei mașini agricole cuplate cu tractorul. - evaluarea schemei conform parametrilor indicați; - discuții despre construcția agregatelor principale ale mașinilor agricole și ale tractorului; - discuții despre importanța respectării normelor tehnice la cuplarea și decuplarea pieselor; - discuții despre respectarea normelor de protecție în timpul reparației mecanismelor mașinilor agricole și ale tractorului; - lucrări practice de asamblare și dezamblare a cutiei de transmisie și a motorului; - evaluarea respectării parametrilor; - discuții despre importanța cunoașterii regulamentului circulației rutiere; - exerciții de învățare a indicatoarelor rutiere și a chestionarelor; - evaluarea cunoașterii regulamentului circulației rutiere;

<p>4. Evaluarea lucrărilor realizate din punct de vedere funcțional:</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentarea etapelor de asamblare a pieselor - mecanismelor; - argumentarea corectitudinii procedeeelor - efectuate; - utilizarea terminologiei specifice. 	<ul style="list-style-type: none"> - organizarea și dirijarea circulației rutiere (semnalele agentului de circulație, indicatoarele rutiere, marcajele rutiere); - reguli pentru circulația tractoarelor și tehnicii agricole. <p>Conducerea tractorului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pornirea din loc; - mișcarea pe linie dreaptă, manevrarea; - mișcarea înapoi; - oprirea. 	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de proiectare a unei scheme de funcționare a pieselor motorului la tractor; - discuții despre parametrii pieselor motorului; - exerciții de calculare a parametrilor uzurii pieselor motorului; - evaluarea exercițiilor; - discuții despre tipurile de carburanți și lubrifianți; - exerciții de conducere și manevrare a tractorului; - evaluarea cunoștințelor în diverse situații.
--	---	--

Modulul “Limbaj grafic”

CLASA A VIII-A

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>1. Identificarea simbolurilor și semenelor grafice convenționale, specifice diferitelor domenii de activitate.</p> <p>2. Evidențierea semnificației limbajului grafic în comunicare.</p> <p>3. Realizarea proiecțiilor unui obiect după modelul unei piese din natură.</p> <p>4. Executarea elementelor și figurilor geometrice, aplicând tehnici grafice simple.</p> <p>5. Executarea desenului tehnic al unui obiect, respectând STAS-ul limbajului grafic.</p>	<p>1. Grafica și comunicarea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Simboluri, semne convenționale, reguli de cotare, scrierea standardizată, instrumente de desen și rechizite: set de echere, raportor, riglă, compas de desen, florar, radieră, set de creioane etc., formate, tipuri de linii, construcții grafice, drepte paralele și perpendiculare, unghiuri, poligoane, cercul, împărțirea elementelor geometrice, recordări, curbe geometrice plane. <p>2. Desen proiectiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sistemul de proiecție ortogonală, triedrul, desfășurata corpurilor geometrice. 	<ul style="list-style-type: none"> - Discuții despre importanța desenelelor în prezentarea grafică în diverse domenii (arhitectură, tehnică etc.); - exerciții de identificare a diferitelor aspecte ale comunicării prin limbaj grafic (forme geometrice, simboluri, semne grafice etc); - exerciții de executare a scrierii standardizate; - exerciții de interpretare a simbolurilor și semnelor grafice specifice diferitelor domenii de activitate; - discuții dirijate privind regulile de prezentare a desenelelor (convenții, formate, linii, scări); - exerciții de executare a elementelor grafice folosind tehnici de reprezentare corespunzătoare; - rezolvarea unor probleme de geometrie pe cale grafică;

<p>6. Transpunerea unei idei proprii într-o compoziție de elemente grafice.</p> <p>7. Organizarea informațiilor în scheme, diagrame, tabele.</p> <p>8. Executarea proiecției axonometrice a unui obiect cu fețe plane și rotunde.</p>	<p>3. Noțiuni de desen tehnic:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dispunerea și alegerea proiecțiilor, elemente de execuție a schiței, elemente de cotare. <p>4. Proiecțiile axonometrice. Crochiul.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metoda de construcție a proiecțiilor axonometrice ale figurilor plane. - Metoda de construcție a proiecțiilor axonometrice ale obiectelor cu fețe plane. - Proiecțiile axonometrice ale obiectelor cu suprafețe rotunde. 	<ul style="list-style-type: none"> - lucrări de execuție a unor desene pe formate (A4, A5) de desen; - exerciții de amplasare a vederilor pe desen, alegerea vederii principale, construirea vederii a treia după două proiecții date; - *exerciții de elaborare a schiței unui obiect, după modelul ales (jucărie, piesă de mobilier, aparatul electrocasnică, produs alimentar etc); - exerciții de construire a ovalelor înscrise în fețele cubului, aplicând metoda izometrică, dimetrică; - executarea reprezentărilor cu mâna liberă, după regulile axonometriei, respectarea proporțiilor (crochiul unei piese hașurate). - executarea desenului unui obiect în trei vederi cu transformarea formei lui (prin înlăturarea unei părți a obiectului).
---	--	--

Modulul “Limba grafică”

CLASA A IX-A

Subcompetențe	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>1. Identificarea metodelor de proiectare:</p> <p>2. Executarea desenului tehnic al unui obiect, respectând (STAS-ul);</p> <p>3. Realizarea proiecției unei piese dintr-un domeniu utilizând simbolurile și semnele grafice specifice;</p> <p>4. Aplicarea tăieturilor și secțiunilor în elaborarea schiței unei piese;</p>	<p>1. Metode de proiectare</p> <p>2. Secțiuni și tăieturi</p> <ul style="list-style-type: none"> - destinația tăieturilor și secțiunilor; - regulile de execuție a secțiunilor; - regulile de execuție a tăieturilor. - tăieturi locale; - îmbinarea unei jumătăți de vedere cu o jumătate a tăieturii. 	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea diferitelor metode de proiectare: - exerciții de realizare a proiecției figurii, proiectarea centrală, oblică, ortogonală, proiecția axonometrică; - exerciții de evidențiere a formei transversale a obiectelor cu scopul reprezentării secțiunilor; - exerciții de evidențiere a construcției interioare a obiectului cu scopul aplicării tăieturii; - executarea schiței unei piese după natură, cu aplicarea secțiunilor, tăieturilor, convenționalismelor și simplificărilor raționale studiate;

<p>5. Realizarea unei schițe pentru obiecte simple, aplicând tăieturile și secțiunile;</p> <p>6. Transpunerea unei idei proprii în îmbinarea unei jumătăți de vedere cu o jumătate a tăieturii;</p> <p>7. Organizarea informațiilor privind desenele de construcții în scheme, diagrame, tabele.</p>	<p>3. Desenele de asamblare</p> <ul style="list-style-type: none"> - tipuri de îmbinări de piese; - reprezentarea și notarea filetului; - desenele îmbinărilor prin buloane, prezoane, pene și știfturi. - convenționalisme și simplificări pe desenele de asamblare. <p>4. Noțiuni despre detalieri.</p> <p>5. * Desenele de construcții.</p> <ul style="list-style-type: none"> - particularitățile principale ale desenelor de construcții. - reprezentări și convenționalisme pe desenele de construcții. 	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de descifrare a informațiilor (în desenele de asamblare); - determinarea dimensiunilor principale ale buloanelor, descifrarea notațiilor; - exerciții de executare a schiței îmbinării prin buloane; - exerciții de citire a desenelor de asamblare; - exerciții de realizare a schiței unei îmbinări prin filet; - executarea desenului prin pană sau a desenului unui ax; - * Rezolvarea unor probleme creative utilizând elemente de construcție în desen.
--	--	---

Modulul „Domenii profesionale”

CLASA A IX-A

Competențe specifice	Conținuturi	Activități de învățare și evaluare (recomandate)
<p>La finele clasei a IX-a elevul va fi competent în:</p> <ol style="list-style-type: none"> Identificarea domeniilor (sferelor) ocupaționale din domeniul tehnologic <ul style="list-style-type: none"> clasificarea meseriilor și profesiilor după domeniile de producție și servicii; argumentarea evoluției unor domenii profesionale și impactul tehnologic asupra mediului. Opțiunea pentru viitoarea meserie / profesie în concordanță cu propriile interese și competențe; <ul style="list-style-type: none"> descrierea viitoarei profesii din perspectiva propriului interes; selectarea informației relevante pentru practicarea unor meserii. Stabilirea principalelor atribute ale angajaților în diverse domenii de activitate: <ul style="list-style-type: none"> enumerarea principalelor responsabilități ale unui meseriaș, tehnician, meșter într-un domeniu etc. enumerarea competențelor profesionale ale unei meserii, profesii. Utilizarea termenilor specifici unor domenii profesionale în testarea pentru obținerea unui loc de muncă; <ul style="list-style-type: none"> comentarea inițierii unor discuții cu agenții economici privind angajarea. 	<ol style="list-style-type: none"> Domenii de activitate (meserii, profesii) : <ul style="list-style-type: none"> clasificarea meseriilor și profesiilor; istoricul și evoluția meseriilor și profesiilor din domeniul tehnologic; meserii și profesii noi. Integrarea în câmpul muncii: <ul style="list-style-type: none"> profesii specifice diverselor zone geografice; avantaje și dezavantaje privind profesiile și meseriile; Eu și viitoarea profesie: <ul style="list-style-type: none"> vocația și alegerea profesiei; imaginea sinelui într-un domeniu profesional Calități și condiții profesionale: <ul style="list-style-type: none"> drepturi și responsabilități; factori ce influențează alegerea profesiei. 	<ul style="list-style-type: none"> Discuții dirijate privind evoluția unor domenii profesionale de producție și servicii; exerciții de selectare a principiilor responsabilității angajaților în diverse domenii de producție și servicii. observarea unor domenii profesionale revoluționare în tehnologii și impactul acestora asupra culturii naționale. discuții dirijate privind conturarea unor competențe care să contureze un posibil profil profesional. organizarea unor întruniri cu reprezentanți ai agenților economici din zonă; simularea unor interviuri privind obținerea unui loc de muncă; exerciții privind elaborarea de CV-uri; vizionarea unor materiale înregistrate în diverse ateliere, întreprinderi. exerciții de redactare a unor mesaje (în cuvinte și simboluri) pe baza unui suport vizual.

VII. Strategii didactice: orientări generale (metodologice)

La Educația tehnologică selectarea formelor de predare - învățare (lecția, excursia, activitatea în colectiv, activitatea în grupuri mici, activitatea individuală, învățarea reciprocă etc.) se face în funcție de competențele prevăzute și de specificul modulului.

Procesul de predare - învățare - evaluare este dirijat de profesor, evidențiindu-se două etape:

- ***folosirea calităților personale ale elevului*** ce se pot dezvolta conform posibilităților (de percepere și senzație) și capacităților (memorie, gândire, creativitate);
- ***formarea și dezvoltarea calităților individuale*** (cunoștințe, capacități, motivație) ce se manifestă prin activitatea în ambianță (organizarea adecvată a locului de lucru și alegerea formelor raționale de activitate, elaborarea unui plan de acțiune, argumentarea și aprecierea activităților de proiectare și confecționare a unui articol, practicarea diferitelor procedee de lucru, aplicarea competenței elevilor în situații diverse etc.)

Competențele de bază și competențele specifice disciplinei pot fi formate pe parcursul studierii Educației tehnologice în cadrul modulelor prevăzute de curriculum. Performanța (produsul) realizat de către fiecare elev în raport cu competența specifică se stabilește în funcție de treapta de școlarizare, de preferințele elevului și de criterii și indicatori ai fiecărei competențe specifice.

La desfășurarea procesului de predare - învățare - evaluare se vor aplica metode adecvate într-un însușirea competențelor prevăzute.

Pentru ca elevul să fie activ și să participe direct la formarea propriei personalități, sînt indicate următoarele metode:

- metoda interactivă;
- metoda experimentelor;
- metoda orientării spre scop;
- metoda descoperirii dirijate.

Aceste metode ajută la însușirea informațiilor pe o perioadă mai îndelungată, la dezvoltarea operațiilor de transfer în diferite situații.

La desfășurarea procesului de predare - învățare - evaluare se recomandă metodele: inducția, deducția, anticiparea, analogia.

Dintre metodele activ-participative se aplică pe larg metodele: situații problematizate, studiul de caz, discuția dirijată.

VIII. Strategii de evaluare

În cadrul procesului de învățămînt, activitatea de predare - învățare - evaluare se află într-o strînsă legătură: aceste componente nu pot fi separate sau suprapuse. De aceea predarea - învățarea - evaluarea trebuie proiectate în același timp.

În cadrul orelor de educație tehnologică, învățătorii și profesorii vor utiliza atât evaluarea formativă, cât și evaluarea sumativă (evaluarea normativă bazată pe criterii cunoscute din timp).

Precizăm că orice tip de evaluare presupune trei etape: măsurarea rezultatelor școlare prin procedee specifice, utilizând instrumente adecvate scopului urmărit; aprecierea acestor rezultate conform unor criterii, indicatori și note; luarea deciziilor educaționale în urma concluziilor formulate în baza interpretării datelor obținute.

În practica școlară, rolul cel mai important îl joacă evaluarea formativă, care presupune utilizarea unor scenarii de lecții în cadrul cărora învățătorii / profesorii vor apela instrumentele evaluării formative corespunzător situației de învățare care au menirea de a eficientiza învățarea. Rolul evaluării formative constă în sprijinirea fiecărui elev de a-și ameliora demersul cognitiv, formarea rețelelor conceptuale etc.

Strategia metodologică de aplicare a evaluării formative este axată în principal pe organizarea unor demersuri interactive de predare - învățare - evaluare, având drept scop formarea la elevi a propriilor instrumente de evaluare, **care să-i ajute să înțeleagă ce învață, cum învață și de ce reușește să învețe.**

Din această perspectivă se vor folosi instrumente de evaluare formativă, cu scopul de a declanșa la elevi procese cognitive.

Ameliorarea strategiilor cognitive ale elevilor se poate obține prin trei mijloace esențiale: conștientizarea procedurilor și strategiilor pe care le-a utilizat sau pe care le va utiliza ca să reușească; conștientizarea progreselor realizate în stăpânirea unor abilități, competențe pe parcursul studierii; conștientizarea perfecționării strategiilor și procedurilor utilizate în procesul învățării.

Aceste categorii de instrumente pot fi inspirate liber din chestionare de autoevaluare.

Autoevaluarea se face după ce elevii realizează sarcini de învățare, experimente, lucrări practice, exerciții-joc etc.

În acest proces formativ se iau în considerație nevoile elevilor de autocunoaștere, deoarece ei trebuie să-și cunoască propriile capacități, propria vocație, ceea ce le va întări motivația pentru îmbunătățirea performanțelor școlare.

Autoevaluarea permite aprecierea propriilor performanțe în raport cu obiectivele pe termen scurt, ceea ce îl ajută pe elev să înțeleagă mai bine obiectivul și conținutul sarcinii pe care trebuie s-o realizeze, precum și modalitatea de valorificare a efortului propriu la atingerea rezultatului scontat.

În acest proces de evaluare formativă se vor utiliza metode de evaluare complementare: observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor în cadrul cărora se aplică instrumente de evaluare (modalități de înregistrare a acestor informații): fișa de evaluare, scara de clasificare, lista de control / verificare.

Scara de clasificare îi permite elevului autoierarhizarea în raport cu capacitățile evaluate și determină anumite atitudini în raport cu propria formare.

Totodată se creează oportunitatea profesorului de a obține noi și importante informații despre nivelul de pregătire al elevilor săi.

Evaluările trebuie planificate și incluse în planurile de lungă durată. Evaluările normative se realizează în baza competențelor specifice și a abilităților / subcompetențelor și vor demonstra posedarea subcompetențelor indicate în curriculum pentru clasa respectivă.

Evaluările sumative au funcția să verifice nivelul de performanță atins de elevi. Ele își au rostul numai dacă a fost utilizată evaluarea formativă pe parcursul studierii.

O proiectare pedagogică bine gândită îl orientează pe profesor / învățător pe tot parcursul anului școlar, îl ajută să pregătească adecvat sarcinile de învățare, situațiile de învățare, să integreze cele trei componente predarea - învățarea - evaluarea.

O proiectare didactică asigurată de un suport didactic calitativ este un garant al succesului activității profesorului / învățătorului.

Referințe bibliografice

1. Curriculum național. Programe școlare pentru clasele a V-a – a VIII-a. Aria curriculară. Tehnologii. Coordonator Cerkez M. și alții. București, 1999.
2. Curriculum școlar. Clasele I-IV. Chișinău, 1998.
3. Curriculum școlar. Clasele I-IV. Chișinău, 2003.
4. Curriculum școlar: proiectare, implementare și dezvoltare. Coordonator Botgros I., redactor științific Pîslaru VI. Institutul de Științe ale Educației, 2007.
5. Educația tehnologică, clasele gimnaziale. Curriculum școlar. Chișinău: Editura Cartier, 2000.
6. Educația tehnologică, clasele gimnaziale. Curriculum școlar. Chișinău: Editura Univers Pedagogic, 2006.
7. Jinga I., Negreț-Dobridor I. Inspecția școlară și design-ul instituțional. București: Editura Aramis, 2004.
8. Macavei E. „Pedagogie”. Teoria educației. Volumul I. București: Editura Aramis, 2001.
9. Meyer G. De ce și cum evaluăm. București, 2001.
10. Minder M. „Didactica funcțională”. Chișinău: Editura Cartier, 2003.
11. Negreț-Dobridor I. Teoria generală a curriculumului educațional. București: Polirom, 2008.
12. Negreț-Dobridor I. Didactica nova. București: Editura Aramis, 2005.
13. Sistemul de evaluare în învățământul preuniversitar din Republica Moldova. Coordonator Răileanu A. Institutul de Științe ale Educației, 2006.

